

Η

ΑΡΧΗ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ (Α.Ε.Π.Π.)

7ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΠΡΟΣΩΡΙΝΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Συνήλθε στην έδρα της την 6^η Σεπτεμβρίου 2019 με την εξής σύνθεση: Χρυσάνθη Χαραλαμποπούλου-Πρόεδρος, Χρυσάνθη Ζαράρη-Εισηγήτρια και Μιχαήλ Σειραδάκης, Μέλη.

Για να εξετάσει την από 29.07.2019 με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) ΑΕΠΠ 952/30.07.2019 Προδικαστική Προσφυγή του οικονομικού φορέα με την επωνυμία « ...» (εφεξής προσφεύγων), που εδρεύει στην Αττική, επί της οδού....., όπως εκπροσωπείται νόμιμα.

Κατά του Δήμου Θηβαίων, (εφεξής αναθέτουσα αρχή), όπως εκπροσωπείται νόμιμα.

Με την υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή ο προσφεύγων αιτείται να ακυρωθεί συνολικά η προσβαλλομένη με αρ. πρωτ. 12982/28.6.2019 διακήρυξη της αναθέτουσας αρχής (αρ. απόφασης 1593/19) για την «Προμήθεια-τοποθέτηση συνθετικού τάπητα στα γήπεδα ποδοσφαίρου Καπαρελλίου, Βαγίων, Χωστίων, Δομβραίνας και Πλαταιών», όπως διευκρινίσθηκε από την αναθέτουσα αρχή με τις από 26-7-2019 συμπροσβαλλόμενες διευκρινίσεις, ομοίως, δε, να ακυρωθούν και αυτές. Άλλως, να ακυρωθεί η παραπάνω Διακήρυξη κατά τους προσβαλλόμενους όρους και τις ανωτέρω προσβαλλόμενες παραλείψεις, ως έλαβαν χώρα και δια των συμπροσβαλλομένων διευκρινίσεων, που ομοίως πρέπει να ακυρωθούν κατά το μέρος τους που θεσπίζουν, αναδιατυπώνουν και αποσαφηνίζουν τους ως άνω προσβαλλόμενους όρους, να αναπεμφθεί δε στην αναθέτουσα για να λάβουν χώρα τα νόμιμα.

Η συζήτηση άρχισε αφού άκουσε την Εισηγήτρια Χρυσάνθη Γ. Ζαράρη

**Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα
Σκέφτηκε κατά τον Νόμο**

1. Επειδή για την άσκηση της υπό εξέταση προδικαστικής προσφυγής έχει καταβληθεί e-παράβολο ύψους 3.624,20 ευρώ (βλ. ηλεκτρονικό παράβολο με κωδικό 289369245959 0926 0016 εκτύπωση ηλεκτρονικής συναλλαγής της 28.07.2019 που αφορά στην πληρωμή του εν λόγω παραβόλου δια μέσου της ΕΘΝΙΚΗΣ Τράπεζας και εκτύπωση από την σελίδα της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Οικονομικών όπου στο πεδίο κατάσταση του ως άνω παραβόλου αναφέρεται η ένδειξη «Δεσμευμένο»).

2.Επειδή, με την με αρ. πρωτ. 12982/28.06.2019 διακήρυξη, η αναθέτουσα αρχή προκήρυξε Ανοικτό, Διεθνή, Ηλεκτρονικό Διαγωνισμό με κριτήριο κατακύρωσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομικής άποψης προσφορά, για την ανάδειξη αναδόχου για «προμήθεια-τοποθέτηση συνθετικού τάπητα στα γήπεδα ποδοσφαίρου Καπαρελλίου, Βαγίων, Χωστίων, Δομβραίνας και Πλαταιών», προϋπολογισμού 724.834,00 €, πλέον ΦΠΑ 24%, σύμφωνα με τους όρους & προδιαγραφές της υπ. αρ. 23/2018 τεχνικής μελέτης της Τεχνικής Υπηρεσίας του Δήμου. Καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών ορίσθηκε η 20.08.2019.

3. Επειδή, σύμφωνα με τα στοιχεία του φακέλου περίληψη της διακήρυξης απεστάλη προς δημοσίευση στην Ε.Ε.Ε.Ε (2019/S 125-305154) στις 01.07.2019, καταχωρήθηκε στο Κεντρικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (Κ.Η.Μ.ΔΗ.Σ) ΑΔΑΜ: 19PROC005207846 στις 02.07.2019 καθώς και στην διαδικτυακή πύλη του Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ όπου έλαβε αύξοντα αριθμό ΕΣΗΔΗΣ 76805.

4. Επειδή, ο διαγωνισμός που προκήρυξε η αναθέτουσα αρχή ως εκ του αντικειμένου του, της προϋπολογισθείσας αξίας και του χρόνου εκκίνησης της

διαδικασίας, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Βιβλίου IV του ν. 4412/2016, σύμφωνα με το άρθρο 345 του ν. 4412/2016.

5. Επειδή, η υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή: α) έχει ασκηθεί εμπρόθεσμα καθόσον κατατέθηκε στις 29.07.2019 στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού, δοθείσας της δημοσίευσης της προσβαλλόμενης στις 02.07.2019, β) ασκήθηκε με τη χρήση του τυποποιημένου εντύπου του Παραρτήματος Ι του π.δ 39/2017 και γ) κοινοποιήθηκε στην ΑΕΠΠ από τον προσφεύγοντα με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, και γ) είναι νομίμως υπογεγραμμένη σύμφωνα με τις διατάξεις του Βιβλίου IV του Ν. 4412/2016 και του ΠΔ 39/2017.

6. Επειδή, κατά τα παγίως γενόμενα δεκτά και υπό το πρίσμα του προϊσχύσαντος νομοθετικού πλαισίου (Ν. 3886/2010), που δεν διαφοροποιείται εν προκειμένω και στο ισχύον πλαίσιο (Ν. 4412/2016), το θεσπιζόμενο με τον νόμο σύστημα παροχής δικαστικής προστασίας, κατά το στάδιο που προηγείται της σύναψης δημοσίων συμβάσεων, σκοπεί στην προστασία όσων ενδιαφέρονται να τους ανατεθούν οι παραπάνω συμβάσεις, έναντι της βλάβης την οποία υφίστανται ή ενδέχεται να υποστούν από την εκ μέρους της Αναθέτουσας Αρχής, παράβαση των κανόνων, οι οποίοι καθορίζουν τις προϋποθέσεις συμμετοχής στον διαγωνισμό, τη διαδικασία επιλογής του αναδόχου της σύμβασης που πρόκειται να συναφθεί, καθώς και τα κριτήρια, βάσει των οποίων θα αναδειχθεί ο τελευταίος. Κατά συνέπεια, εάν ο ενδιαφερόμενος για την ανάθεση δημόσιας σύμβασης ασκήσει προδικαστική προσφυγή ενώπιον της Α.Ε.Π.Π. κατά την έννοια του άρθρου 3 του ΠΔ 39/2017 και του άρθρου 360 του Ν. 4412/2016 κατά της Διακήρυξης ή των τροποποιητικών της πράξεων, θα πρέπει, προκειμένου να θεωρηθεί ότι ασκεί την προσφυγή αυτή με έννομο συμφέρον, να επικαλεσθεί, με τρόπο συγκεκριμένο και ειδικό, βλάβη από συγκεκριμένο όρο της Διακήρυξης, ο οποίος παραβιάζει κατ' αυτόν τους κανόνες που αφορούν τις προϋποθέσεις συμμετοχής στο διαγωνισμό, τη διαδικασία επιλογής του αναδόχου ή τα εφαρμοστέα για την ανάδειξή του κριτήρια, σε σημείο που να αποκλείει ή να καθιστά ουσιωδώς δυσχερή τη συμμετοχή του στον διαγωνισμό, ενώ

Αριθμός απόφασης: 1019/2019

περαιτέρω, εάν εν συνεχεία λάβει μέρος στον διαγωνισμό, θα πρέπει, προκειμένου να θεωρηθεί ότι ασκεί την αίτηση αυτή με έννομο συμφέρον, η συμμετοχή του στο διαγωνισμό να συνοδεύεται από την διατύπωση επιφυλάξεως ως προς τη νομιμότητα του όρου ή των όρων της διακήρυξης από τους οποίους βλάπτεται. (ΣΤΕ (Ασφ) 9/2015, ΔΕφΑθ (Αναστ.) 44/2015, ΔΕφΑθ (Ασφ) 561 /2013, ΣΤΕ(Ασφ) 314/2013, ΣΤΕ (Ασφ) 472/2012, ΣΤΕ (Ασφ) 718/2012, ΣΤΕ (Ασφ) 714/2012, ΣΤΕ 890/2009, ΣΤΕ 1415/2008 Ολομ., 881/2008, Ε.Α. 131/2003 κ.ά.).

7.Επειδή, στην κρινόμενη προσφυγή, ο προσφεύγων, ο οποίος δραστηριοποιείται στην σχετική με το αντικείμενο της διακήρυξης αγορά, αναφέρει επακριβώς τους λόγους εκείνους που δικαιολογούν την επίκληση βλάβης εκ μέρους του, λόγω του ότι η διατύπωση των προσβαλλόμενων με την κρινόμενη προσφυγή όρων της διακήρυξης στην οποία προτίθεται να συμμετάσχει, αποκλείει, κατά δήλωσή του, αθέμιτα τη συμμετοχή του από τον εν λόγω διαγωνισμό εις βάρος των συμφερόντων του και με ζημία του, συνεπακόλουθα θεμελιώνει παραδεκτώς, το πώς στοιχειοθετείται εκ μέρους του η ύπαρξη εννόμου συμφέροντος για την προσβολή όρων της υπό στοιχείο 2 της παρούσας διακήρυξης.

8. Επειδή, με την με αρ. 1218/01.08.2019 Πράξη της Προέδρου του 7^{ου} Κλιμακίου, ορίσθηκε Εισηγητής και ημερομηνία συζήτησης και κλήθηκε η αναθέτουσα αρχή να υποβάλει τις απόψεις της επί της υπό εξέταση προσφυγής και επί του αιτήματος λήψης προσωρινών μέτρων.

9. Επειδή, η αναθέτουσα αρχή προέβη, στις 30.07.2019 σε κοινοποίηση της υπό εξέταση προδικαστικής προσφυγής σε κάθε «ενδιαφερόμενο» τρίτο.

10. Επειδή, σε συνέχεια των ανωτέρω, η ως άνω προσφυγή νομίμως και παραδεκτώς εισάγονται ενώπιον του 7^{ου} Κλιμακίου της ΑΕΠΠ, σύμφωνα με τις διατάξεις του Βιβλίου IV του ν. 4412/2016 και του Π.Δ/τος 39/2017.

11. Επειδή, ο προσφεύγων κατόπιν αναλυτικής παράθεσης και θεμελίωσης του εμπροθέσμου άσκησης της υπό εξέταση προδικαστικής προσφυγής και του εννόμου συμφέροντος του, προς άσκηση της (βλ. σελ. 4-7 της προσφυγής), ισχυρίζεται ότι κατέχει ακριβώς όσα κριτήρια και προδιαγραφές προβλέπει η διακήρυξη, αλλά αποκλείεται δια των προσβαλλόμενων προδιαγραφών συγκεκριμένα, και δη όπως ακριβώς διατυπώθηκαν και περαιτέρω διευκρινίσθηκαν από την αναθέτουσα αρχή, με ρητό αποκλεισμό της δυνατότητας απόδειξης κατοχής των προδιαγραφών με ισοδύναμη πιστοποίηση την οποία ανά προδιαγραφή ισοδύναμη πιστοποίηση επικαλείται, προτιθέμενος να προσφέρει το προϊόντου κατασκευαστή..., το οποίο κατά τους ισχυρισμούς του πληροί κάθε προδιαγραφή, αλλά αποκλείεται από τους αδικαιολόγητους και παράνομους κατωτέρω προσβαλλόμενους όρους. Ειδικότερα, ισχυρίζεται ότι « *Κατά το άρ. 4 ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ του ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ III ΕΙΔΙΚΗ ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ της διακήρυξης θεσπίζονται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα: “Στην παρούσα προμήθεια ισχύουν, όπου απαιτούνται οι προδιαγραφές DIN, οι αντίστοιχες ΕΛΟΤ, οι διεθνείς ISO, και της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το σύστημα του συνθετικού χλοοτάπητα θα πρέπει να συνοδεύεται από τα ακόλουθα πιστοποιητικά και ο κάθε υποψήφιος να τα προσκομίζει με την τεχνική του προσφορά επί ποινή αποκλεισμού: 1. Έκθεση αποτελεσμάτων εργαστηριακών δοκιμών ελέγχου από εγκεκριμένο από την FIFA εργαστήριο διενέργειας των απαιτούμενων δοκιμών σύμφωνα με το νέο εγχειρίδιο (manual) της FIFA του 2015. 4. Αποτελέσματα εργαστηριακών δοκιμών σε προσφερόμενο συνθετικό χλοοτάπητα σύμφωνα με Πρότυπο EN 15330-1 5. Αποτελέσματα εργαστηριακών δοκιμών σε προσφερόμενο συνθετικό χλοοτάπητα σύμφωνα με πρότυπα EN 15330-1 και NF P90-112 (2016). Ιδιαίτερα σημαντικά κρίνονται τα αποτελέσματα τοξικού έλεγχου του χλοοτάπητα και τον υλικών πλήρωσης με σαφής ενδείξεις που αφορούν τις βλαβερές προς χρηστές ουσίες που εξετάζει το πρότυπο. 6. Αποτελέσματα εργαστηριακών δοκιμών σε προσφερόμενο συνθετικό χλοοτάπητα για την συμπεριφορά στην καύση, σύμφωνα με πρότυπο EN 15330-1. 7. Αποτέλεσμα δοκιμής μακροχρόνιας φθοράς προσφερόμενου*

Αριθμός απόφασης: 1019/2019

συνθετικού χλοοτάπητα με την γνωστή μέθοδο Lisport σύμφωνα με το DIN EN 15306, για 200.000 κύκλους. Αυτή η μέθοδος παρέχει μέγιστο βαθμό ασφάλισης ότι ο προσφερόμενος χλοοτάπητας θα παραμείνει σε άριστη αγωνιστική κατάσταση μετά από πολλά χρόνια χρήσης, εφόσον δεν παρουσιάζει καμία ορατή φθορά στην ίνα ή σε άλλο μέρος τις επιφάνειας του συνθετικού χλοοτάπητα, στον έλεγχο στους 200 000 κύκλους.». Με τις δε από 26-7-2019 διευκρινίσεις της η αναθέτουσα όρισε όπως παρανόμως, βλ. παρακάτω ότι «1.) Η πρόβλεψη απόδειξης με ισοδύναμα έγγραφα ισχύει μόνο για πρότυπα διασφάλισης ποιότητας και πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης, σύμφωνα με το άρθρο 82 του Ν. 4412/2016.». Ειδικότερα, ο προσφεύγων, με τρεις εκ μέρους του προβαλλόμενους λόγους ισχυρίζεται αυτολεξεί:

« ΠΡΩΤΟΣ ΛΟΓΟΣ Όσον αφορά το παραπάνω σημ. 6 άρ. 4 ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ III ορίζεται ότι απαιτούνται επί ποινή αποκλεισμού αποτελέσματα εργαστηριακών δοκιμών για συμπεριφορά στην καύση, κατά το πρότυπο EN15330-1. Όμως, το πρότυπο EN15330-1 ΔΕΝ ΑΦΟΡΑ ΚΑΙ ΔΕΝ ΕΛΕΓΧΕΙ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ ΣΤΗΝ ΚΑΥΣΗ, αλλά πλήθος άλλων αντικειμένων και τεχνικών παραμέτρων. Εγώ κατέχω το πρότυπο EN15330-1 για το προσφερόμενο από εμένα προϊόν, το οποίο ούτως έχει ελεγχθεί και πιστοποιηθεί με βάση αυτό το πρότυπο. Πλην όμως, ούτε το δικό μου ούτε κανένα άλλο τέτοιο πιστοποιητικό EN 15330-1 (εξάλλου όλα τα πιστοποιητικά του ίδιου τύπου, όπως το EN15330-1, ελέγχουν πάντα ακριβώς τα ίδια πεδία) και έλεγχος δεν καλύπτει τη συμπεριφορά στην καύση (επισυνάπτω δε ενδεικτικά και το EN 15330-1 ενός τρίτου άσχετου προϊόντος για να γίνουν κατανοητά και προφανή όσα αναφέρω). Αντίθετα, η συμπεριφορά στην καύση καλύπτεται από άλλα πρότυπα, μεταξύ των οποίων το ενωσιακά εγκεκριμένο EN 13501. Ομοίως ΚΑΤΕΧΩ και το ειδικό περί συμπεριφοράς στην καύση EN 13501 για το προσφερόμενο από εμένα προϊόν μου και υποβάλλω και αυτό και το EN153301 του προϊόντος μου ενώπιόν σας προς απόδειξη τούτου. Όμως, η διακήρυξη δεν αποδέχεται το EN 13501, αλλά μάλιστα απαιτεί το όπως άσχετο EN15330-1, με αποτέλεσμα ΕΝΩ ΚΑΤΕΧΩ ΚΑΙ ΤΑ ΔΥΟ ΝΑ ΜΗΝ ΠΛΗΡΩ ΤΟΥΣ ΟΡΟΥΣ ΤΗΣ ΔΙΑΚΗΡΥΞΗΣ. Το νομικό

αποτέλεσμα καθίσταται ακόμη πιο παράλογο, από τη ρητή διευκρίνιση της αναθέτουσας ότι δεν θα λάβει υπόψη της ισοδύναμα πρότυπα και πιστοποιήσεις για τις τεχνικές προδιαγραφές, κατά παράβαση βέβαια του άρ. 54 επ. Ν. 4412/2016, ζήτημα περί του οποίου βλ. παρακάτω. Εν προκειμένω όμως, η κατάσταση γίνεται ακόμη πιο παράνομη από το γεγονός ότι εγώ, ένας οικονομικός φορέας και με το ζητούμενο πρότυπο EN 15330-1 και με κατάλληλο πρότυπο για την καύση, δηλαδή το EN13501, δεν μπορώ να καλύψω τους όρους της διακήρυξης, επειδή αυτή εσφαλμένα ζητά το EN15330-1 για απόδειξη συμπεριφοράς στην καύση, την ώρα που το πρότυπο EN 15330-1 δεν αφορά συμπεριφορά στην καύση και όλα αυτά, ενώ ούτε καν περί ισοδυναμίας πρόβλεψη υφίσταται, βάσει της οποίας θα μπορούσα να καλύψω το σφάλμα αυτό της αναθέτουσας, προσκομίζοντας σε κάθε περίπτωση το ομοίως κατεχόμενο από εμένα 13501, προκειμένου να αποδείξω συμπεριφορά στην καύση, μαζί βέβαια και με το ούτως ή άλλως ζητούμενο στο σημ. 4 του ίδιου όρου 15330-1, που όμως εκ φύσεως του δεν καλύπτει συμπεριφορά στην καύση. Άρα, η πρόβλεψη του παραπάνω σημ. 6 του άρ. 4 του ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ III της διακήρυξης (όπως περαιτέρω μαζί με άλλες διατάξεις της διακήρυξης διευκρινίσθηκε ειδικώς ως προς τη μη δυνατότητα λήψης υπόψη καν ισοδυνάμου) είναι παράνομη και επίσης, ανεπίδεκτη υλοποίησης και πλήρωσης, ασαφής ως εκ του αποτελέσματος και σε κάθε περίπτωση προδήλως δυσχεραίνουσα την εκ μέρους μου σύνταξη ορθής προσφοράς και διακινδυνεύουσα τον αποκλεισμό μου (αφού δεν μπορώ να γνωρίζω πως θα ερμηνευθούν και θα εφαρμοστούν όλα αυτά κατά την αξιολόγηση) και έτσι, σε κάθε περίπτωση, ακυρωτέα.

ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΛΟΓΟΣ Το σημ. 7 του παραπάνω όρου του άρ. 4 του ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ III απαιτεί «Αποτέλεσμα δοκιμής μακροχρόνιας φθοράς προσφερόμενου συνθετικού χλοοτάπητα με την γνωστή μέθοδο Lisport σύμφωνα με το DIN EN 15306, για 200.000 κύκλους. Αυτή η μέθοδος παρέχει μέγιστο βαθμό ασφάλισης ότι ο προσφερόμενος χλοοτάπητας θα παραμείνει σε άριστη αγωνιστική κατάσταση μετά από πολλά χρόνια χρήσης, εφόσον δεν

παρουσιάζει καμία ορατή φθορά στην ίνα η σε άλλο μέρος τις επιφάνειες του συνθετικού χλοοτάπητα, στον έλεγχο στους 200 000 κύκλους.» Με τις από 26-7-2019 διευκρινίσεις της, η αναθέτουσα επισήμανε μάλιστα ότι «1. Σύμφωνα με τη διακήρυξη, ο χλοοτάπητας θα πρέπει να πληρεί τα χαρακτηριστικά που αναφέρονται στον οδηγό FIFA Manual 2015, όπου συμπεριλαμβάνεται και η δοκιμή Lisport XL, η οποία είναι αποδεκτή. Όμως η Αναθέτουσα Αρχή, ως επιπρόσθετο κριτήριο συμμόρφωσης, ζητεί επιπλέον και τη δοκιμή Lisport σύμφωνα με τις προδιαγραφές κατά DIN EN 15306, στην οποία οι μετρήσεις είναι διαφορετικές». Το προϊόν που προσφέρω υπόκειται σε έλεγχο LISPORT για μακροχρόνια φθορά, όπως κάθε παραγόμενο το πρώτον πλέον μετά το 2015 προϊόν συνθετικού χλοοτάπητα (βλ. και παρακάτω περί FIFA HANDBOOKS) με τη χρήση του μηχανήματος τεχνητής φθοράς LISPORT XL και όχι με το απλό παλαιό LISPORT, το οποίο εκτελούσε την ίδια ακριβώς λειτουργία, απλά με ανάγκη δεκαπλάσιων κύκλων από ό,τι με το μηχάνημα LISPORT XL. Αυτή είναι η πιστοποίηση που προκύπτει από την εκτέλεση ΑΚΡΙΒΩΣ ΤΟΥ ΖΗΤΟΥΜΕΝΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ με τη νεότερη, εξελιγμένη και πιο αξιόπιστη γενιά των μηχανημάτων εκτέλεσης δοκιμών LISPORT, και συγκεκριμένα την έκδοση LISPORT XL. Μάλιστα, το προσκομιζόμενο από εμένα ενώπιον σας και ζητούμενο εξάλλου και από τη διακήρυξη ως επιπλέον απαραίτητο στοιχείο της τεχνικής προσφοράς, FIFA LAB TEST REPORT περιλαμβάνει πληθώρα ελέγχων μηχανικής και τεχνικής απόκρισης, αντοχής και ελέγχου συμπεριφοράς του χλοοτάπητα που προσφέρω σε δοκιμή LISPORT με 20.200 κύκλους του μηχανήματος δοκιμών LISPORT XL, οι οποίοι αντιστοιχούν σε 202.000 κύκλους δοκιμής LISPORT με απλό μηχάνημα LISPORT, βλ. ακριβώς παρακάτω. Το ίδιο και το EN 15330-1 που επίσης σας υποβάλω του ίδιου προϊόντος μου που και αυτό ζητείται από τη διακήρυξη αυτοτελώς και περιλαμβάνει πλήθος ελέγχων αντοχής του χλοοτάπητα με δοκιμή LISPORT με χρήση 20.200 κύκλων LISPORT XL. Η ίδια δε η FIFA, στο FIFA, HANBOOK OF REQUIREMENTS, OCTOBER 2015 EDITION (σελ. 11, σημ. 4.5 με αναφορά ότι τα FIFA TESTS 01, 04a, 05a, 06, 08, 13, 15, 17 και 18 λαμβάνουν χώρα μετά από τεχνητή φθορά με LISPORT XL και σελ. 5 όπου αναφέρεται ως μείζων αλλαγή στα

ισχύοντα εγχειρίδια η εφαρμογή του ελέγχου φθοράς με LISPORT XL, “The following new test methods have been included for all FIFA QUALITY and FIFA QUALITY PRO fields: Advanced wear simulation device: LisportXL, Method for calculating reduced ball roll on samples tested in the LisportXL ... Performance tests in the laboratory after 3000 cycles on the lisport XL including reduced ball roll ... Performance tests in the laboratory after 6000 cycles on the lisport XL including reduced ball roll”) και στο FIFA HANBOOK OF TEST METHODS, OCTOBER 2015 EDITION (Σημ. 3.8, σελ. 5, σημ. 8.6, σελ. 11, σημ. 11.5.4 FIFA TEST METHOD 04a, σελ. 21 «11.5.4 Laboratory tests after simulated mechanical abrasion during use^{ISEP} Condition the test specimen in accordance with Section 20. Whenever possible, perform the tests with the test specimen inside the Lisport XL machine or carefully remove the test specimen from the Lisport XL machine and place it on the test floor.” ΠΟΥ ΑΦΟΡΑ ΜΑΛΙΣΤΑ ΕΙΔΙΚΩΣ ΤΟ ΤΕΣΤ ΑΠΟΡΡΟΦΗΣΗ ΚΡΟΥΣΗΣ ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΙΚΗ ΤΕΧΝΗΤΗ ΦΘΟΡΑΣ, σημ. 20 σελ. 42 ΜΕ ΑΝΑΠΑΡΑΣΤΑΣΗ ΣΕ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ ΤΟΥ LISPORT XL και σε σχεδιαγράμματα σελ. 42-44, και εν συνεχεία σε σελ. 45, στο πλαίσιο του Τεστ αρ. 20 περί αντοχής σε φθορά.), δηλαδή στα ανανεωμένα και νυν ισχύοντα πλέον πρότυπά της για τον έλεγχο συνθετικών χλοοταπήτων, που μάλιστα έκθεση δοκιμών προς συμμόρφωση σε αυτά, απαιτεί ρητά το σημ. 1 του παραπάνω όρου (ρητά αναφέροντας ότι η έκθεση δοκιμών απαιτείται να έχει συνταχθεί βάσει των νέων εγχειριδίων του 2015, δηλαδή βάσει των ως άνω αναφερόμενων από εμένα), αποδέχεται πλέον αποκλειστικά και ορίζει τα ζητούμενα των FIFA TESTS και τη μεθοδολογική περιγραφή των ελέγχων της προς πιστοποίηση γηπέδων από συνθετικό χλοοτάπητα, βάσει του LISPORT XL και αυτό μάλιστα αποτελεί μια καινοτομία που εισήγαγε ακριβώς με τα πρότυπα του 2015. Το δε LISPORT XL είναι ακριβώς το μηχάνημα εκτέλεσης ελέγχων, προερχόμενο από την περιγραφή των HANBOOK της FIFA, από τον κατασκευαστή-πιστοποιητή συνθετικών χλοοταπήτων LABOSPORT, ο οποίος ήταν και ο κατασκευαστής του LISPORT, αμφότερα δε με trademark (TM ένδειξη) της LABOSPORT, που επιτρέπει την εκτέλεση των δοκιμών με λιγότερους κύκλους φθοράς (πρόκειται για ένα μηχάνημα σαν τρίφτης, που

διέρχεται πάνω από τον χλοοτάπητα, για να ελέγξει την αντοχή του) από το απλό προηγούμενο και προκάτοχό του LISPORT και συγκεκριμένα το LISPORT XL εκτελεί ανά 1 κύκλο φθορά που ισούται με 10 κύκλους του LISPORT. Άρα, η αντίστοιχη φθορά-δοκιμή 200.000 κύκλων LISPORT απλού, συνίσταται σε 20.000 κύκλους LISPORT XL. Πρόκειται ακριβώς για τον ίδιο έλεγχο, με την ίδια μεθοδολογία, το ίδιο αντικείμενο, το ίδιο πεδίο κάλυψης και την ίδια τεχνική, που απλά ΠΛΕΟΝ εκτελείται με νέο πιο αποτελεσματικό μηχάνημα, που αποδέχεται και ορίζει ως το σημείο αναφοράς της η FIFA, σε αντικατάσταση της παλιάς αντίστοιχης δοκιμής με απλό LISPORT. Τα παραπάνω δε αποδεικνύονται και με τα προσκομιζόμενα τεχνικά φυλλάδια και διαθέσιμες δημοσίως πληροφορίες περί του LISPORT XL που ρητά αναφέρουν την αντιστοιχία του 1 κύκλου του με 10 κύκλους LISPORT απλού («*The LISPORT™ XL is a new generation of wear simulation machine replicating realistically wear simulation of sport fields after years of usage. The wear pattern is characterised by the compressive stress of football studs (cleats) and the abrasive wear caused by flat-soled sports shoes. Testing duration is reduced by a factor 10 compared to traditional LISPORT™. Developed over five years, extensive trials have shown the LISPORT™ XL replicates the wear patterns observed on real fields. A major step forward, it is already adopted by the industry as the most state of the art means of producing realistic simulated patterns.*», από την ιστοσελίδα της LABOSPORT. Επομένως: 1. Εν προκειμένω, όχι απλά ο όρος της διακήρυξης δεν προέβλεψε ισοδύναμα, αλλά και με ρητή διευκρίνιση η αναθέτουσα αποσαφήνισε ότι δεν θα δεχτεί κανένα ισοδύναμο αποδεικτικό μέσο για την απόδειξη οιασδήποτε προδιαγραφής, όπως και η προκείμενη, αφού κατά την ίδια, όπως παρανόμως, η δυνατότητα υποβολής ισοδύναμου αποδεικτικού μέσου και προτύπου, υφίσταται μόνο για τα πρότυπα διαχείρισης και περιβαλλοντικής συμμόρφωσης τύπου, κατ'άρ. 82 Ν. 4412/2016, αγνοώντας πλήρως τις διατάξεις των άρθρων 54-56 Ν. 4412/2016 που ρητά θεσπίζουν υποχρέωση της αναθέτουσας να αποδέχεται ισοδύναμες πιστοποιήσεις, αλλά και εν γένει ισοδύναμα αποδεικτικά μέσα, όταν τυχόν θεσπίσει προδιαγραφή, με τη μορφή παραπομπής σε συγκεκριμένο τύπο εργαστηριακού ελέγχου, βλ. αναλυτικά ΤΡΙΤΟ ΛΟΓΟ ΜΟΥ

ακριβώς κατωτέρω, για αποφυγή άσκοπων επαναλήψεων. 2. Εν προκειμένω όμως, δεν πρόκειται καν για αποκλεισμό δυνατότητας ισοδυνάμου αποδεικτικού μέσου και ισοδυνάμου εργαστηριακού ελέγχου. Αλλά για αποκλεισμό υποβολής αποδεικτικού εργαστηριακού ελέγχου, με αντικείμενο ΑΚΡΙΒΩΣ ΤΟΝ ΙΔΙΟ ΕΛΕΓΧΟ, ΔΗΛΑΔΗ ΤΟΝ ΕΛΕΓΧΟ LISPORT, με την ίδια μεθοδολογία και τα ιδίου τύπου εργαλεία, απλά και μόνο επειδή ο έλεγχος διενεργείται με το ιδίου τύπου, κατασκευαστή, λειτουργίας και επωνυμίας, νεότερο και πιο εξελιγμένο μηχάνημα και ενώ το αποδέχεται και μάλιστα το εντάσσει στα πρότυπα της η ίδια η FIFA, της οποίας την έκθεση δοκιμών σε συμμόρφωση με τα πρότυπα και τις μεθόδους δοκιμών της, αυτοτελώς απαίτησε ο ίδιος ακριβώς όρος σε παραπάνω σημείο του. 3. Επίσης, τονίζω ότι δεν είναι δυνατόν ο προκείμενος όρος να νοηθεί ως καλύπτων και έλεγχο LISPORT XL, λόγω ακριβώς της αναφοράς του σε 200.000 κύκλους. Σημειωτέον, ότι τα όρια για την ανώτατη πιστοποίηση της FIFA είναι 6.025 κύκλοι LISPORT XL. Ο LISPORT XL ισούται δε με το δεκαπλάσιο σε αριθμό κύκλων του LISPORT απλού, άρα 200.000 κύκλοι (33 φορές το όριο της FIFA) του θα αντιστοιχούσαν σε 2 εκατομμύρια κύκλους απλού LISPORT, πράγμα όχι μόνο υπερβολικό, αλλά υπερβαίνουν κάθε όριο αντοχής οιοδήποτε χλοοτάπητα, δηλαδή δεν θα απέμενε ούτε ίνα από τον χλοοτάπητα. Άρα, προφανώς η διατύπωση του όρου ως 200.000 κύκλοι LISPORT σημαίνει απαίτηση για έλεγχο με απλό LISPORT. Εξάλλου και πρωτίστως, δεδομένου ότι το LISPORT XL είναι 10 φορές πιο αποτελεσματικό σε επίπεδο εντάσεως ελέγχου από το απλό LISPORT, δηλαδή προκαλεί ανά κύκλο 10πλάσια φθορά από το δεύτερο, προκύπτει ότι δεν είναι δυνατή και μάλιστα θα ήταν άνιση και θα συνιστούσε μη ισότιμη μεταχείριση των οικονομικών φορέων που κατέχουν έλεγχο με το ένα ή το άλλο, η τυχόν μεταξύ τους εξίσωση. Τούτο επιπλέον του ότι η διευκρίνιση της αναθέτουσας εν τέλει σωρευτικά απαίτησε 2 ελέγχους LISPORT, έναν με απλό LISPORT και το FIFA LAB TEST με LISPORT XL. 4. Επιπλέον, καμία σημασία ως προς την παρανομία του όρου δεν έχει η αναφορά της αναθέτουσας στη σημασία του ελέγχου LISPORT, αφού και ο έλεγχος LISPORT XL είναι ΑΚΡΙΒΩΣ ΕΝΑΣ ΕΛΕΓΧΟΣ LISPORT, με ίδια ακριβώς μέθοδο και μόνη διαφορά την ανάγκη

λιγότερων κύκλων από τη νέα γενιά του ίδιου μηχανήματος, για να εκτελέσει την αξιολογούμενη φθορά, επομένως την ίδια σημασία έχουν και οι 2, αφού είναι ΙΔΙΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ με ίδιο τύπο μηχανήματος ελέγχου της ίδιας οικογένειας και σειράς, απλά το LISPORT XL είναι πιο αποτελεσματικό μοντέλο. ΚΑΙ ΣΙΓΟΥΡΑ ΟΙ ΙΔΙΟΙ ΟΙ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΕΣ ΤΩΝ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ LISPORT, που αντικατέστησαν το παλαιό LISPORT με το νεότερο LISPORT XL, γνωρίζουν τούτο και το αναφέρουν στα φυλλάδια και τις δημόσια διαθέσιμες πληροφορίες τους. Εξάλλου, αφού οι 1 κύκλος LISPORT XL κατά τους κατασκευαστές του μηχανήματος ισούται με 10 κύκλους LISPORT, προφανώς καμία ειδική αποδεικτική αξία δεν έχει η απαίτηση ειδικώς για 200.000 κύκλους LISPORT αντί των αντίστοιχου αποτελέσματος με LISPORT XL. 5. Εξάλλου, με την απαίτηση για LISPORT απλό και δεδομένου ότι και κατά τα νυν ισχύοντα εγχειρίδια της FIFA, οι έλεγχοι πλέον διενεργούνται με LISPORT XL, προκύπτει ότι αποκλείονται νέα προϊόντα που παράγονται και άρα ελέγχονται προς περαιτέρω κυκλοφορία, με τα νυν ισχύοντα πρότυπα, αφού κανείς εύλογος κατασκευαστής χλοοταπήτων δεν θα έλεγχε το προϊόν του με βάση μέσο ελέγχου που και ξεπερασμένο είναι και έχει αντικατασταθεί και δεν θα πληρούσε τις απαιτήσεις των μεθόδων της FIFA για να λάβει τώρα πιστοποίηση, αφού απαιτούνται έλεγχοι που προϋποθέτουν φθορά με βάση κύκλους του LISPORT XL. 6. Περαιτέρω κατά το σύνολο των ως άνω, η απαίτηση, όπως προκύπτει αποκλειστικά για έλεγχο με απλό LISPORT και αποκλεισμό ελέγχου LISPORT με μηχανήμα φθοράς LISPORT XL είναι εντελώς αδικαιολόγητος περιορισμός του ανταγωνισμού ΠΟΥ ΕΜΕΝΑ ΜΕ ΑΠΟΚΛΕΙΕΙ, ΑΦΟΥ ΟΥΤΕ ΚΑΤΕΧΩ ΟΥΤΕ ΜΠΟΡΩ ΝΑ ΑΠΟΚΤΗΣΩ ΕΥΛΟΓΩΣ ΕΛΕΓΧΟ ΜΕ ΒΑΣΗ ΑΠΛΟ LISPORT ΜΕ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΝΑ ΑΠΟΚΛΕΙΟΜΑΙ Ή ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ ΝΑ ΔΥΣΧΕΡΑΙΝΕΤΑΙ ΥΠΕΡΜΕΤΡΑ Η ΥΠΟΒΟΛΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ ΜΟΥ (ΚΑΘΩΣ ΠΡΟΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΜΕ ΤΑ ΝΥΝ ΙΣΧΥΟΝΤΑ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΑ ΤΗΣ FIFA, ΤΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΠΛΕΟΝ ΕΚΤΕΛΟΥΝ ΕΛΕΓΧΟΥΣ ΦΘΟΡΑΣ ΜΟΝΟ ΜΕ LISPORT XL ΚΑΙ Ο ΕΞΑΝΑΓΚΑΣΜΟΣ ΜΟΥ ΤΥΧΟΝ ΝΑ ΑΝΑΖΗΤΗΣΩ ΚΑΠΟΙΟΝ ΠΕΡΙΘΩΡΙΑΚΟ ΕΛΕΓΚΤΗ, ΟΠΟΥ ΚΑΙ ΑΝ ΤΥΧΟΝ ΥΠΑΡΧΕΙ, ΠΟΥ ΕΧΕΙ ΞΕΠΕΡΑΣΜΕΝΟ ΜΗΧΑΝΗΜΑ ΠΟΥ ΔΕΝ ΚΑΛΥΠΤΕΙ ΤΙΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ

ΤΗΣ FIFA ΑΠΛΑ ΓΙΑ ΝΑ ΠΛΗΡΩ ΤΗ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΗ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΗ ΘΑ ΣΥΝΙΣΤΟΥΣΕ ΑΝΕΦΙΚΤΗ Ή ΕΣΤΩ ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ ΔΥΣΧΕΡΩΣ ΠΛΗΡΩΣΙΜΗ ΑΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΗ ΑΠΑΙΤΗΣΗ). Και είναι αδικαιολόγητη και άρα αντιανταγωνιστική (επιπλέον της ευθείας παράβασης των άρ. 54-56 Ν. 4412/2016), διότι είναι τεχνικά και λειτουργικά μη δικαιολογήσιμη, δεν υπάρχει κανένας λόγος να αποκλειστεί ο νεότερος, πιο σύγχρονος, αλλά ακριβώς ιδίου αντικείμενου και μεθόδου έλεγχος με ιδίου τύπου και οικογένειας μηχανήμα και με ακριβώς το ίδιο αποδεικτικό ζητούμενο και μάλιστα ρητή αντιστοιχία των κύκλων του με τους κύκλους του παλιού μηχανήματος, με βάση το νεότερο πιο εξελιγμένο μηχανήμα αντί του παλαιού και ενώ τα τεστ της FIFA που ομοίως ζητούνται, ορίζονται με βάση το LISPORT XL. Ρητά δε δια της από 26-7-2019 διευκρίνισης της, η αναθέτουσα ήρε και οποιαδήποτε αμφιβολία απαιτώντας με σαφήνεια, αλλά πλήρως αδικαιολόγητα τη LISPORT αντί της LISPORT XL και χωρίς δυνατότητα της πρώτης να αναπληρωθεί από την όλως ισοδύναμη δεύτερη. 8. Επιπλέον των ανωτέρω, η διακήρυξη και δη όπως διευκρινίσθηκε ρητά απαιτεί ΚΑΙ ΤΑ 2, ΔΗΛΑΔΗ ΕΛΕΓΧΟ ΚΑΙ ΜΕ ΤΟ LISPORT ΑΠΛΟ, ΠΑΡΟΤΙ ΑΠΟΔΕΧΕΤΑΙ ΤΟ LISPORT XL ΩΣ ΤΟ ΜΕΣΟ ΠΛΗΡΩΣΗΣ ΤΗΣ ΕΤΕΡΗΣ ΑΠΑΙΤΗΣΗΣ ΓΙΑ FIFA TEST REPORT. Αυτό σημαίνει ότι θεσπίζονται απαιτήσεις για 2 σωρευτικούς ελέγχους για την απόδειξη του ιδίου ζητούμενου, δηλαδή της αντοχής σε φθορά, ζήτημα που όμως κατά τα ανωτέρω είναι και αποδεικτικό αντικείμενο του FIFA LAB TEST REPORT. Όπως έχει ήδη κρίνει η ΑΕΠΠ σε περίπτωση απαίτησης για 2 σωρευτικά, πρότυπα και ελέγχους για το ίδιο αποδεικτικό ζητούμενο, τούτο συνιστά αφενός αδικαιολόγητο περιορισμό του ανταγωνισμού, καθώς το ένα μέσο αρκεί για ό,τι αποδεικνύει το άλλο και έτσι, η ταυτόχρονη σωρευτική απαίτηση αποκλείει αδικαιολόγητα, οικονομικό φορέα αποδεικνύοντα πλήρωση της ουσιαστικής απαίτησης, για τον μόνο λόγο ότι δεν κατέχει 2 ταυτόχρονα αποδεικτικά μέσα για το αυτό αντικείμενο, αφετέρου διότι δια της σωρευτικής απαίτησης εν τέλει και έτσι αποκλείεται εν τοις πράγμασι η δυνατότητα επίκλησης ισοδυναμίας, αφού το σωρευτικώς απαιτούμενο πρότυπο τελεί σε αυτοτελή απαίτηση, χωρίς να μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως εναλλακτικό ισοδύναμο του άλλου, σωρευτικώς ζητούμενου.

Βλ. Αποφάσεις ΑΕΠΠ 910-911/2018, ΣΚ. 32: «Συνεπώς, δεδομένου ότι ο εργαστηριακός έλεγχος που διαθέτει ο προσφεύγων και αποδεικνύει μεταξύ άλλων και το αποδεικτικό αντικείμενο στο οποίο σκοπεύει το προσβαλλόμενο ως άνω πρότυπο, ούτως ή άλλως ζητείται σωρευτικά με τον εργαστηριακό έλεγχο βάσει του τελευταίου αυτού προτύπου και συνεπώς, αφενός η πρόβλεψη περί δυνατότητας υποβολής ισοδυνάμου ελέγχου βάσει ισοδυνάμου με το EN 13746:2004 πρότυπο ματαιώνεται ήδη από τη διακήρυξη (αφού το ισοδύναμο ζητείται ούτως ή άλλως σωρευτικά και επομένως, δεν δύναται να προσκομιστεί παραδεκτώς ως εναλλακτικό του εργαστηριακού ελέγχου με βάση το EN 13746:2004, βλ. και Απόφαση ΑΕΠΠ 744/2018 περί της έννοιας της ισοδυναμίας), αφετέρου και κατ' αποτέλεσμα τούτου, ο προσφεύγων αποκλείεται ήδη δια της διακήρυξης και της ως άνω σωρευτικής ως προς το FIFA LAB TEST, απαίτησης για έλεγχο βάσει του προτύπου EN 13746:2004.» ΚΑΙ ΣΚ. 34 με έρεισμα τα άρθρα 54-56 Ν. 4412/2016: “Από τα ως άνω όμως προκύπτει ότι αν η διακήρυξη απαιτεί για το ίδιο αποδεικτικό αντικείμενο περισσότερα σωρευτικά αποδεικτικά στοιχεία και συγκεκριμένα περισσότερους αυτοτελείς ελέγχους με βάση εναλλακτικές διαδικασίες έκαστος ή σε κάθε περίπτωση οι ως άνω σωρευτικά ζητούμενοι έλεγχοι, μεταξύ άλλων αποδεικνύουν τα ίδια με έναν άλλο αυτοτελώς ζητούμενο έλεγχο και κατ' αποτέλεσμα επικαλύπτονται μεταξύ τους, ενώ όμως η μη προσκόμιση ενός εξ αυτών αρκεί για τον αποκλεισμό της προσφοράς, τότε η καταρχήν πρόβλεψη περί ισοδυνάμου, ακόμη και αν υφίσταται εντός της διακήρυξης, εν τοις πράγμασι ματαιώνεται και αίρεται η δυνατότητα εναλλακτικής απόδειξης προς την οποία καταρχήν κατατείνει. Περαιτέρω, όμως, εφόσον ένα ούτως ή άλλως ζητούμενο αποδεικτικό μέσο αρκεί για την απόδειξη και αντικειμένου προς το οποίο σκοπεύει ένα άλλο αυτοτελώς και σωρευτικά ζητούμενο αποδεικτικό μέσο, τότε η ταυτόχρονη ζήτηση αμφοτέρων καταλήγει αδικαιολόγητη και δυσανάλογη ως προς τον περιορισμό που επιφέρει (όπως κάθε εν γένει προδιαγραφή και απαίτηση) στον ανταγωνισμό. Και τούτο διότι αυτό που καθιστά καταρχήν εύλογη τη σε κάθε περίπτωση περιοριστική του ανταγωνισμού απαίτηση για συγκεκριμένο αποδεικτικό μέσο είναι ακριβώς η δικαιολογημένη μέριμνα της αναθέτουσας να

διασφαλίσει την ύπαρξη συγκεκριμένων τεχνικών χαρακτηριστικών, που η απαίτηση περί προτύπου ή εργαστηριακού ελέγχου αποδεικνύει. Αν όμως το ζητούμενο αποδεικτικό αντικείμενο, δηλαδή η ως άνω ύπαρξη συγκεκριμένων τεχνικών χαρακτηριστικών αποδεικνύεται ούτως ή άλλως από έτερο, σωρευτικά ζητούμενο, αποδεικτικό μέσο, τότε η απαίτηση για το παραπάνω πρότυπο ή έλεγχο δεν εξυπηρετεί κανένα εύλογο συμφέρον της αναθέτουσας, αφού αυτό κατοχυρώνεται ήδη δια της ταυτόχρονης απαίτησης για το άλλο αποδεικτικό μέσο και ως εκ τούτου δεν είναι αναγκαία και άρα ούτε τελεί σε αναλογία ως προς το αποδεικτικό ζητούμενο και συνεπώς, τον καταρχήν σκοπό της αναθέτουσας που θα δύνατο να δικαιολογήσει την οικεία απαίτηση. Εφόσον δε, ακόμη και όταν για ένα αποδεικτικό αντικείμενο ζητείται ένας συγκεκριμένος έλεγχος ή πρότυπο και πάλι κατά τα παραπάνω, παραδεκτώς μπορεί να προσκομιστεί ισοδύναμο κάθε είδους, ασχέτως του ποιο είναι αυτό και αρκούσης της εκ μέρους του κάλυψης του αποδεικτικού ζητουμένου, κατά μείζονα λόγο προκύπτει ότι αν το ισοδύναμο αποδεικτικό αποτέλεσμα παράγεται από ένα ήδη ρητώς ζητούμενο και δη αυτοτελώς, άλλο αποδεικτικό μέσο, τότε η επί ποινή αποκλεισμού θέσπιση αμφοτέρων σωρευτικώς καθίσταται παράνομη και αδικαιολόγητη.". Σε κάθε μάλιστα περίπτωση, εγώ δεν προσβάλλω ότι η διακήρυξη ζήτησε έλεγχο με βάση το απλό LISPORT, αλλά το ότι με εμποδίζει να μετάσχω με τον ΙΔΙΟ ΑΚΡΙΒΩΣ ΕΛΕΓΧΟ ΜΕΘΟΔΟΥ LISPORT με το όλως ισοδύναμο και υπέρτερο και σύγχρονο και αναγνωρισμένο ως όργανο ελέγχου των tests της FIFA μηχανήμα LISPORT XL και το βάσει της δυναμικότητάς του, αντίστοιχο και ανάλογο αποτέλεσμα φθοράς. Άρα, κατ' αποτέλεσμα των παραπάνω, ο όρος του σημ. 7 του άρ. 4 του ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ III είναι παράνομος και αδικαιολόγητος και πρέπει να ακυρωθεί (όπως περαιτέρω μαζί με άλλες διατάξεις της διακήρυξης διευκρινίσθηκε) καθ' ο μέρος ορίζει και δη άνευ πρόβλεψη για δυνατότητα υποβολής ισοδυνάμου αποδεικτικού μέσου και ισοδυνάμου ελέγχου, απαίτηση για έλεγχο με βάση 200.000 κύκλους απλού LISPORT (ασχέτως και επιπλέον μάλιστα της απαίτησης για ελέγχους με βάση LISPORT XL 20.200 κύκλων, έλεγχοι όλως ισοδύναμοι με αυτόν των 200.000 κύκλων με LISPORT απλό) και ιδίως καθ' ο μέρος αποκλείει τη δυνατότητα

υποβολής ελέγχων και λήψης υπόψη για την πλήρωση του, ακόμη και συμπροσκομιζόμενων και αυτοτελώς εκ της διακήρυξης απαιτούμενων άλλων ελέγχων που διενεργούνται με βάση το LISPORT XL κατά την ανάλογη πάντα, προσαρμογή κύκλων φθοράς με διαίρεση δια του 10 (όση ακριβώς και η αντιστοιχία του 1 κύκλου LISPORT XL ως προς τους κύκλους που διενεργούνται δια του απλού LISPORT), δηλαδή με LISPORT XL σε 20.000 κύκλους ή περισσότερους. Αυτοτελώς δε, είναι ακυρωτέα η απαίτηση του σημ. 7 του άρ. 4, για απόδειξη αντοχής με LISPORT απλό σε 200.000 κύκλους, αφού αυτοτελώς απαιτεί η διακήρυξη σωρευτικά με αυτόν και άλλους ελέγχους, βλ. παραπάνω, που προϋποθέτουν και εκτελούν δοκιμές φθοράς με LISPORT XL σε 20.000 κύκλους, με αποτέλεσμα να ζητά αυτοτελώς 2 αποδεικτικά μέσα με τον ίδιο σκοπό και για την απόδειξη του ίδιου αντικειμένου. Αυτοτελώς δε, είναι ακυρωτέα η παραπάνω απαίτηση, καθ' ο μέρος δια της απαίτησης 200.000 κύκλων σε κάθε περίπτωση και πέραν της ρητής διευκρίνισης για απλό LISPORT περιορίζει τη δυνατότητα προσκόμισης απόδειξης ελέγχου σε τεχνητή φθορά με μέθοδο LISPORT, μόνο σε ελέγχους που διενεργούνται με απλό LISPORT και όχι LISPORT XL. Για το σύνολο των ανωτέρω σωρευτικά, αλλά και για έκαστο εκ των ως άνω λόγων αυτοτελώς, ο όρος του σημ. 7 του άρ. 4 του ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ III (όπως περαιτέρω μαζί με άλλες διατάξεις της διακήρυξης διευκρινίσθηκε με τις ομοίως παράνομες προς τούτο διευκρινίσεις της αναθέτουσας) πρέπει να ακυρωθεί σε κάθε περίπτωση.

ΤΡΙΤΟΣ ΛΟΓΟΣ Κατά το σημ. 5 του άρ. 4 του ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ III μεταξύ άλλων απαιτούνται «Αποτελέσματα εργαστηριακών δοκίμων σε προσφερόμενο συνθετικό χλοοτάπητα σύμφωνα με πρότυπα EN 15330-1 και NF P90-112 (2016). Ιδιαίτερα σημαντικά κρίνονται τα αποτελέσματα τοξικού έλεγχου του χλοοτάπητα και τον υλικών πλήρωσης με σαφείς ενδείξεις που αφορούν τις βλαβερές προς χρηστές ουσίες που εξετάζει το πρότυπο.». Όπως προανέφερα παραπάνω, στο σημ. 4 του ίδιου όρου απαιτείται ούτως ή άλλως το EN 15330-1, οπότε εν προκειμένω λαμβάνει χώρα επί του EN 15330-1 άσκοπη επανάληψη. Όμως, ζητείται και το NF P90-112 (2016) μαζί με το EN 15330-1, με ρητή μνεία

ότι είναι ιδιαίτερο σημαντικός ο τοξικός έλεγχος του χλοοτάπητα και των υλικών πλήρωσης και άρα, με επί ποινή αποκλεισμού αποδεικτική σημασία για την περιβαλλοντική και τοξικολογική συμμόρφωση. Για τα μεν υλικά πλήρωσης, ήτοι το καουτσούκ πλήρωσης (το υλικό επίδοσης, ήτοι η άμμος, ούτως ή άλλως ούτε το NF P90-112 δεν την ελέγχει), κατέχω πιστοποίηση για NF P90-112 (2016) μαζί με ελέγχους για λοιπά τοξικολογικά και εργαστηριακά πρότυπα. Για τον δε χλοοτάπητα αυτόνκαθαυτόν, και πάλι κατέχω περιβαλλοντική πιστοποίηση για βαρέα μέταλλα και τοξικές ουσίες, REACH. Σημειωτέον, ότι το NF P-90 112 (2016), ένα παράδειγμα του οποίου για τρίτο άσχετο προϊόν προσκομίζω, ελέγχει μόνο μόλυβδο, κάδμιο, χρώμιο, ψευδάργυρο, κασσίτερο, υδράργυρο, φθαλάτες και χλωροπαραφίνες μόνο για πληροφοριακούς λόγους και προαιρετικά αν επιθυμεί ο ελεγχόμενος χωρίς αυτό να αποτελεί προϋπόθεση και απαιτούμενο για την πιστοποίηση και την επιτυχή περάτωση του ελέγχου, ΕΟΧ και διαλυμένες οργανικές ενώσεις. Το δε REACH εξετάζει ΤΗΝ ΙΔΙΑ ΤΗ ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ, ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΣΥΝΔΥΑΣΜΕΝΗΣ ΧΡΩΜΑΤΟΓΡΑΦΙΑΣ, ΦΑΣΜΑΤΟΓΡΑΦΙΑΣ, ΦΑΣΜΑΤΟΦΩΤΟΜΕΤΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΑ ΜΕ ΣΥΝΟΛΟ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΠΟΥ ΚΑΛΥΠΤΟΥΝ ΟΛΟ ΤΟ ΦΑΣΜΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΩΝ ΧΗΜΙΚΩΝ ΟΥΣΙΩΝ ΤΟΥ ΙΔΙΟΥ ΤΟΥ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ ΣΤΗΝ ΙΔΙΑ ΤΗ ΧΗΜΙΚΗ ΤΟΥ ΣΥΣΤΑΣΗ, βλ. και στον έλεγχο που προσκομίζω σχετικά με τα τεστ με τα οποία εκδόθηκε το πιστοποιητικό. Πρόκειται για ένα πιστοποιητικό που εκδίδεται βάσει απαιτήσεων που θέτει ο Κανονισμός 1906 για το σύνολο των χημικών προϊόντων με αυστηρά όρια, μεγάλη λίστα ελεγχόμενων ουσιών και αυστηρά νομικά ορισμένες προϋποθέσεις. ΥΠΕΡΚΑΛΥΠΤΕΙ ΠΛΗΡΩΣ ΟΤΙΔΗΠΟΤΕ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΑΠΟΔΕΙΧΘΕΙ ΜΕ ΚΑΘΕ ΑΛΛΟ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΟ ΠΡΟΤΥΠΟ, ΠΟΛΥ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟ ΜΑΛΙΣΤΑ ΤΟ EN 71-3 και το ASTM. ΤΟ ΖΗΤΗΜΑ ΘΑ ΕΠΡΕΠΕ ΝΑ ΕΙΝΑΙ ΑΝ ΤΑ ΑΛΛΑ ΠΡΟΤΥΠΑ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΙ ΕΙΝΑΙ ΙΣΟΔΥΝΑΜΑ ΜΕ ΑΥΤΟ ΚΑΙ ΟΧΙ ΤΟ ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΟ. Κατά τον ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ ΧΗΜΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ, REACH είναι ο κανονισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης που θεσπίστηκε με σκοπό την προστασία της ανθρώπινης υγείας και του περιβάλλοντος από τους κινδύνους που μπορεί να ενέχουν τα

χημικά προϊόντα και, παράλληλα, την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της βιομηχανίας χημικών προϊόντων της ΕΕ. Επίσης, ο κανονισμός αυτός προάγει εναλλακτικές μεθόδους αξιολόγησης κινδύνων των ουσιών με σκοπό να μειωθούν οι δοκιμές που διενεργούνται σε ζώα. Ο κανονισμός REACH ισχύει για όλες τις χημικές ουσίες, δηλαδή όχι μόνο αυτές που χρησιμοποιούνται σε βιομηχανικές διεργασίες αλλά και αυτές που χρησιμοποιούνται στην καθημερινή ζωή. Η δήλωση τέτοιων ουσιών κατά REACH, βλ. και άρθρο 57 Κανονισμού 1907/2006, αποτελεί προϋπόθεση για την εισαγωγή κάθε προϊόντος από χημικές ουσίες στην ΕΕ. Όπως φαίνεται στο πιστοποιητικό μου ΣΕ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΕΣ ΟΥΣΙΕΣ, ΕΜΦΑΝΙΖΩ ΝD δηλαδή NOT DETECTED, όπως εξηγεί και ο έλεγχος στο τέλος του, δηλαδή δεν εμφανίζεται ούτε 1 ουσία στην οποία υπερβαίνω το όριο δήλωσης (αν και ούτως ή άλλως και πάλι θα μπορούσα να διακινώ το προϊόν, αλλά με δήλωση της ουσίας). Μεταξύ δε πολλών άλλων ελέγχει περί ενώσεων κάθε είδους επί μολύβδου, χρωμίου, ψευδαργύρου, υδραργύρου και κασσιτέρου, φθαλάτες, χλωροπαραφίνες, φθοριακέςβρωμικές-χλωρινικές ενώσεις που συνιστούν τα οργανικά αλογόνα ΕΟΧ, οργανικές ανθρακικές ενώσεις και γενικά οτιδήποτε ελέγχει το NF P90-112 2016 και μάλιστα το τελευταίο τα ελέγχει σε ένα όλως γενικό επίπεδο εμφάνισης κατηγοριών ουσιών, ενώ το REACH σε επίπεδο επιμέρους χαρακτηρισμένων από την ΕΕ, ως δυνητικά επικίνδυνων, κατά τις οικείες νομοθετικές προβλέψεις που αναφέρει ανά επιμέρους πίνακα το πιστοποιητικό μου, ενώσεων. Τονίζω ότι οι Αποφάσεις ΑΕΠΠ 1067, 1068 και 1069/2019 δέχθηκαν ακριβώς επί του προτύπου REACH τα εξής «19. ... Το πρότυπο REACH απορρέει από τον ομώνυμο Κανονισμό 1907/2006 και θεσπίστηκε με σκοπό την προστασία της ανθρώπινης υγείας και του περιβάλλοντος από τους κινδύνους που μπορεί να ενέχουν τα χημικά προϊόντα και, παράλληλα, την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της βιομηχανίας χημικών προϊόντων της ΕΕ. Ο Κανονισμός REACH ισχύει για όλες τις χημικές ουσίες, δηλαδή όχι μόνο αυτές που χρησιμοποιούνται σε βιομηχανικές διεργασίες αλλά και αυτές που χρησιμοποιούνται στην καθημερινή ζωή. Η δήλωση τέτοιων ουσιών κατά REACH, κατά το άρθρο 57 Κανονισμού 1907/2006, αποτελεί προϋπόθεση για

την εισαγωγή κάθε προϊόντος από χημικές ουσίες στην ΕΕ. Το πρότυπο REACH εκδίδεται βάσει ελέγχου που εξετάζει την ίδια σύσταση του προϊόντος με ειδικές εξετάσεις χρωματογραφίας, φασματογραφίας, φασματοφωτομέτρησης και εξειδικευμένες εξετάσεις επί της ίδιας της χημικής σύστασης του προϊόντος, βάσει απαιτήσεων που θέτει ο ως άνω ενωσιακός Κανονισμός ως προς 181 δυνητικά επικίνδυνες ουσίες, μέταλλα, χημικά, καρκινογενή, βιοσυσσωρευμένα τοξικά, μαζί με την εν γένει τοξικότητα και άλλα στοιχεία επικίνδυνα για την υγεία, μεταξύ άλλων εξετάζει κάδμιο, μόλυβδο, πυριτικό οξύ, τιτάνιο, αρσενικό, στρόντιο χρώμιο, κοβάλτιο, ποτάσσιο, αμμώνιο, νάτριο, βορικό οξύ, πίσσα, μολυβδένιο, όλα αυτά σε διάφορες ενώσεις με άλλα επικίνδυνα μέταλλα, οργανικές και ανόργανες. Επομένως, το πρότυπο REACH που σωρευτικά απαιτεί η διακήρυξη καλύπτει ακριβώς το ίδιο αντικείμενο και υπερκαλύπτει δε, τα αποδεικνυόμενα από το EN 71-3, όσον αφορά την προστασία από βαρέα μέταλλα. Κατ' αποτέλεσμα, στον βαθμό που το σκοπούμενο δια της προσβαλλόμενης απαίτησης περί EN 71-3 συνίσταται στην απόδειξη απουσίας βαρέων μετάλλων, το σωρευτικά ζητούμενο πρότυπο REACH καλύπτει πλήρως το αποδεικτικό ζητούμενο και επομένως, η απαίτηση για EN 71-3 είναι εκτός των άλλων και περιττή και άρα όλως αδικαιολόγητη ως αυτοτελής περιορισμός του ανταγωνισμού και λόγος αποκλεισμού προϊόντων που καλύπτουν τις απαιτήσεις του έτερου σωρευτικά απαιτούμενου προτύπου REACH. Πέραν τούτου όμως, όπως ήδη κρίθηκε ad hoc ως προς το ζήτημα της απαίτησης για έλεγχο με βάση το πρότυπο EN 71-3, όσον αφορά προϊόν συνθετικού χλοοτάπητα (Αποφάσεις ΑΕΠΠ 910-911, 914-915/2018), ασχέτως όλων των παραπάνω, ήτοι της μη πρόβλεψης εν προκειμένω για ισοδύναμο και της σωρευτικής απαίτησής του με το πρότυπο REACH, το πρότυπο EN 71-3 συνιστά εξ αντικειμένου ακατάλληλο και ασύνδετο με το αντικείμενο του συνθετικού χλοοτάπητα και τον εκ του προϊόντος αυτού εξυπηρετούμενο σκοπό, πρότυπο εργαστηριακού ελέγχου, υπερβαίνει δε το ανάλογο, αναγκαίο και κατάλληλο μέτρο για τη διασφάλιση των ευλόγων συμφερόντων των αναθετουσών βάσει της σκοπούμενης και προοριζόμενης χρήσης των ζητούμενων υλικών και προϊόντων συνθετικού χλοοτάπητα. ...». Άρα, κατά κρίση της ΑΕΠΠ, το από εμένα κατεχόμενο πρότυπο

που είναι και το ανώτατο πιστοποιητικό κατά την ΕΕ περί διασφάλισης από τοξικούς παράγοντες και επιπλέον, ελέγχει ΣΕ ΜΟΡΙΑΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ το προϊόν και επί του πλήρους φάσματος παραγόντων που έχει θεσπίσει η ίδια η ΕΕ, αν μη τι άλλο υπερκαλύπτει ή έστω καλύπτει ισοδυνάμως, την παραπάνω προδιαγραφή της διακήρυξης. Πλην όμως, η αναθέτουσα όχι μόνο δεν προέβλεψε κανένα εναλλακτικό και ισοδύναμο μέσο πλήρωσης της οικείας προδιαγραφής του σημ. 5 όχι μόνο δεν ανέφερε τίποτα για δυνατότητα υποβολής ισοδυνάμου, αλλά και εντελώς παράνομα με τη διευκρίνισή της αποσαφήνισε ότι ΔΕΝ ΘΑ ΔΕΧΘΕΙ ΟΤΙΔΗΠΟΤΕ ΑΛΛΟ, ΑΦΟΥ ΤΗΝ ΙΣΟΔΥΝΑΜΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΔΕΧΕΤΑΙ ΜΟΝΟ ΣΤΙΣ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΑΡ. 82 Ν. 4412/2016 ΔΗΛΑΔΗ ΠΕΡΙ ISO διοικητικής και περιβαλλοντικής διαχείρισης, όχι όμως για τεχνικές προδιαγραφές και αυτό μετά από συγκεκριμένη ερώτηση οικονομικού φορέα. Αυτό όμως ΑΝΤΙΒΑΙΝΕΙ ΠΡΟΔΗΛΩΣ ΣΤΟΝ Ν. 4412/2016». [παραθέτει το άρθρο 54 του ν. 4412/2016). «Τονίζω δε, ότι οι Αποφάσεις ΑΕΠΠ 1067, 1068 και 1069, σκ. 18, έκριναν επί της πολύ ελαφρύτερης περίπτωσης της απαίτησης 2 σωρευτικών προτύπων για το ίδιο αντικείμενο τα εξής, αναλύοντας εξάλλου την έννοια των άρ. 54-56 Ν. 4412/2016 και την υποχρέωση για πρόβλεψη δυνατότητας υποβολής ισοδυνάμων προτύπων προς πλήρωση αποδεικτικής απαίτησης προδιαγραφής: «18. Επειδή, όσον αφορά τον τέταρτο λόγο της τρίτης προσφυγής, το ως άνω άρθρο 1 του Παραρτήματος Β της διακήρυξης περί προδιαγραφών του συνθετικού χλοοτάπητα, ορίζει ότι “Προς απόδειξη των παραπάνω χαρακτηριστικών θα κατατεθούν επί ποινή αποκλεισμού στο φάκελο τεχνικής προσφοράς.... 8. Έκθεση Εργαστηριακών Αποτελεσμάτων σχετικά με την απουσία βαρέων μετάλλων κατά EN-71-3:2013+A1:2014”, ενώ συγχρόνως απαιτεί και «Πιστοποιητικό συμμόρφωσης της κατασκευάστριας εταιρείας του τεχνητού χλοοτάπητα με τον Ευρωπαϊκό Κανονισμό 1907/2006 (REACH) σχετικά με συστατικά ή χημικές ουσίες που απαιτούν υψηλή προσοχή-substance of very high concern (SVHC) συνοδευμένο από αντίστοιχη έκθεση εργαστηριακών αποτελεσμάτων.». Ο δε τρίτος προσφεύγων αποδεικνύει ότι διαθέτει προϊόντα που φέρουν τη δεύτερη πιστοποίηση και όχι την πρώτη. Από το δε περιεχόμενο

της διακήρυξης προκύπτει πως αφενός αμφότερα τα πιστοποιητικά ζητούνται σωρευτικά και όχι εναλλακτικά, αφετέρου ότι για κανένα εκ των δύο δεν προβλέπεται ισοδύναμο μέσο απόδειξης των οικείων χαρακτηριστικών που προκύπτουν από αυτά. Όμως, κατ' άρ. 56 Ν. 4412/2016 προβλέπεται πρώτον, στην παρ. 1 αυτού, ότι «Αν οι αναθέτουσες αρχές απαιτούν την υποβολή πιστοποιητικών εκδιδόμενων από συγκεκριμένο οργανισμό αξιολόγησης της συμμόρφωσης, οφείλουν να δέχονται επίσης πιστοποιητικά από άλλους ισοδύναμους οργανισμούς αξιολόγησης της συμμόρφωσης.» και δεύτερον, στην παρ. 2 αυτού ότι «2. Οι αναθέτουσες αρχές δέχονται και άλλα κατάλληλα αποδεικτικά μέσα, εκτός από αυτά που αναφέρονται στην παρ. 1, όπως τον τεχνικό φάκελο του κατασκευαστή, εφόσον ο ενδιαφερόμενος οικονομικός φορέας δεν έχει πρόσβαση στα πιστοποιητικά ή στις εκθέσεις δοκιμών που αναφέρονται στην παράγραφο 1 ή δεν έχει τη δυνατότητα να τα αποκτήσει εντός των σχετικών προθεσμιών, υπό τους όρους ότι για την αδυναμία πρόσβασης δεν ευθύνεται ο ενδιαφερόμενος οικονομικός φορέας και ότι ο ίδιος αποδεικνύει ότι τα προς παροχή έργα, αγαθά και υπηρεσίες πληρούν τις απαιτήσεις ή τα κριτήρια που ορίζονται στις τεχνικές προδιαγραφές, τα κριτήρια ανάθεσης ή τους όρους εκτέλεσης της σύμβασης.». Εκ των ως άνω διατάξεων, προκύπτει ότι ουδόλως είναι δυνατόν να τίθενται όροι τεχνικών προδιαγραφών που συνίστανται σε πιστοποιήσεις και εκθέσεις εργαστηριακών ελέγχων, συνταγμένες, εκδοθείσες και διενεργηθείσες βάσει ενός ή περισσοτέρων, αποκλειστικά οριζόμενων συγκεκριμένων προτύπων. Αλλά, θα πρέπει να γίνονται ισοδυνάμως δεκτές προσφορές, εφόσον είτε συνοδεύονται από εργαστηριακούς ελέγχους συνταγμένους και αφορώντες δοκιμές διενεργηθείσες με άλλο πρότυπο, εφόσον ο έλεγχος αποκρίνεται στο αποδεικτικό ζητούμενο του οικείου όρου, ήτοι τα τεχνικά χαρακτηριστικά προς την απόδειξη των οποίων σκοπεί η διακήρυξη με την ως άνω απαίτηση ελέγχου (πρβλ. και Απόφαση ΑΕΠΠ 744/2018) είτε συνυποβάλλεται με την προσφορά οποιοδήποτε αποδεικτικό μέσο, το οποίο εν τέλει είναι επαρκές για την επίτευξη ισοδυνάμου αποτελέσματος, ήτοι την απόδειξη συνδρομής του ζητούμενου τεχνικού χαρακτηριστικού, προς την οποία σκοπεί η απαίτηση του οικείου εργαστηριακού

ελέγχου. Κατά το δε άρ. 54 Ν. 4412/2016 περί τεχνικών προδιαγραφών, το οποίο ορίζει τα γενικώς ισχύοντα περί τεχνικών προδιαγραφών (ενώ το άρ. 56 αφορά το ειδικότερο, εντός του ζητήματος των τεχνικών προδιαγραφών, θέμα των εργαστηριακών ελέγχων προς απόδειξη των προδιαγραφών) και επομένως συμπληρώνει το άρ. 56, το οποίο πρέπει να συνερμηνεύεται μετά των γενικών κανόνων του άρ. 54, προβλέπεται ότι «2. Οι τεχνικές προδιαγραφές εξασφαλίζουν ισότιμη πρόσβαση των οικονομικών φορέων στη διαδικασία σύναψης σύμβασης και δεν έχουν ως αποτέλεσμα τη δημιουργία αδικαιολόγητων εμποδίων στο άνοιγμα των δημόσιων συμβάσεων στον ανταγωνισμό. 3. Οι τεχνικές προδιαγραφές διατυπώνονται με έναν από τους κατωτέρω τρόπους: α) ως επιδόσεις ή λειτουργικές απαιτήσεις, συμπεριλαμβανομένων των περιβαλλοντικών χαρακτηριστικών, υπό την προϋπόθεση ότι οι παράμετροι είναι επαρκώς προσδιορισμένες ώστε να επιτρέπουν στους προσφέροντες να προσδιορίζουν το αντικείμενο της σύμβασης και στις αναθέτουσες αρχές να αναθέτουν τη σύμβαση, β) με παραπομπή σε τεχνικές προδιαγραφές και, με σειρά προτεραιότητας, σε εθνικά πρότυπα που αποτελούν μεταφορά ευρωπαϊκών πρότυπων, σε ευρωπαϊκές τεχνικές εγκρίσεις, σε κοινές τεχνικές προδιαγραφές, σε διεθνή πρότυπα, σε άλλα τεχνικά συστήματα αναφοράς που έχουν θεσπιστεί από ευρωπαϊκούς οργανισμούς τυποποίησης ή -όταν αυτά δεν υπάρχουν- σε εθνικά πρότυπα, σε εθνικές τεχνικές εγκρίσεις ή σε εθνικές τεχνικές προδιαγραφές στον τομέα του σχεδιασμού, του υπολογισμού και της εκτέλεσης των έργων και της χρησιμοποίησης των αγαθών, κάθε παραπομπή συνοδεύεται από τον όρο ή «ισοδύναμο»,... 5. Όταν η αναθέτουσα αρχή χρησιμοποιεί τη δυνατότητα παραπομπής στις τεχνικές προδιαγραφές που αναφέρονται στην περίπτωση β' της παρ. 3, δεν απορρίπτει προσφορά με την αιτιολογία ότι τα προσφερόμενα έργα, αγαθά ή οι υπηρεσίες δεν πληρούν τις τεχνικές προδιαγραφές στις οποίες έχει παραπέμψει, εφόσον ο προσφέρων αποδεικνύει στην προσφορά του, με κάθε ενδεδειγμένο μέσο, συμπεριλαμβανομένων των αποδεικτικών μέσων που αναφέρονται στο άρθρο 56, ότι οι λύσεις που προτείνει πληρούν κατά ισοδύναμο τρόπο τις απαιτήσεις που καθορίζονται από τις τεχνικές προδιαγραφές. 6. Όταν

η αναθέτουσα αρχή χρησιμοποιεί τη δυνατότητα που αναφέρεται στην περίπτωση α΄ της παρ. 3 για τη διατύπωση των τεχνικών προδιαγραφών με αναφορά στις επιδόσεις ή στις λειτουργικές απαιτήσεις, δεν απορρίπτει προσφορά έργων, αγαθών ή υπηρεσιών που πληρούν ένα εθνικό πρότυπο το οποίο αποτελεί μεταφορά ευρωπαϊκού προτύπου, μία ευρωπαϊκή τεχνική έγκριση, μία κοινή τεχνική προδιαγραφή, ένα διεθνές πρότυπο ή ένα τεχνικό πλαίσιο αναφοράς που έχει εκπονηθεί από έναν ευρωπαϊκό οργανισμό τυποποίησης, εφόσον οι εν λόγω προδιαγραφές καλύπτουν τις επιδόσεις ή τις λειτουργικές απαιτήσεις που ορίζει. Ο προσφέρων αποδεικνύει στην προσφορά του, με κάθε ενδεδειγμένο μέσο, συμπεριλαμβανομένων και εκείνων που αναφέρονται στο άρθρο 56, ότι το έργο, η αγαθό ή η υπηρεσία που πληροί το πρότυπο ανταποκρίνεται στις επιδόσεις ή στις λειτουργικές απαιτήσεις τις οποίες έχει ορίσει η αναθέτουσα αρχή.». Επομένως, από τη συνδυαστική θεώρηση του άρ. 54 με το άρ. 56 Ν. 4412/2016 (βλ. και Οδηγία 2014/24/ΕΕ, Προοίμιο, σημ. 74) και δη εκ της αρχής της τεχνικής ουδετερότητας ως προς την εξέταση πλήρωσης τεχνικών προδιαγραφών, μέσα απόδειξης των οποίων είναι και οι κατ' άρ. 56 εργαστηριακοί έλεγχοι (όπου παραπέμπει το άρ. 54), η οποία αρχή ιδρύεται εκ του άρ. 54 Ν. 4412/2016 κατά τα ως άνω, προκύπτει ότι δεν μπορεί να τίθεται όρος διακήρυξης που αποκλείει τη δυνατότητα των μετεχόντων να υποβάλλουν οιαδήποτε αποδεικτικά μέσα προς απόδειξη της εκ μέρους τους πλήρωσης των τεχνικών προδιαγραφών, αρκεί τα μέσα αυτά να είναι κατάλληλα και επαρκή για την επίτευξη ισοδυναμίου με τα καταρχήν ζητούμενα προς απόδειξη των προδιαγραφών αυτών, αποτελέσματος, ήτοι να δύνανται να αποδείξουν το αυτό με ό,τι θα αποδεικνυόταν από το καταρχήν απαιτούμενο αποδεικτικό μέσο. Εφόσον δε η πλήρωση αυτή καταρχήν ορίζεται ως απαίτηση προσκόμισης ελέγχου βάσει συγκεκριμένου προτύπου, κάθε στοιχείο που αποδεικνύει τα ίδια με όσα αποδεικνύει ο απαιτούμενος έλεγχος θα πρέπει να θεωρείται ισοδύναμο αποδεικτικό μέσο, αρκεί να προκύπτει ότι το υπό κρίση προϊόν φέρει χαρακτηριστικά που θα του επέτρεπαν την πιστοποίηση με τον ζητούμενο έλεγχο, αν τον είχε διέλθει. Βάσει δε του γράμματος του άρ. 54 και της συστηματικής ερμηνείας του άρ. 56 στο πλαίσιο των οριζομένων από την

πρώτη ως άνω διάταξη, η πρόβλεψη του άρ. 56 παρ. 2 περί επιφυλάξεως της δυνατότητας προσκόμισης, όχι μόνο ισοδύναμου προτύπου (η οποία ευχέρεια θεσπίζεται στην παρ. 1 του άρ. 56 άνευ περιορισμού και περαιτέρω υποχρεώσεων), αλλά οιαδήποτε άλλου κατάλληλου αποδεικτικού μέσου, υπό τον όρο ότι ο οικονομικός φορέας «δεν έχει πρόσβαση στα πιστοποιητικά ή στις εκθέσεις δοκιμών που αναφέρονται στην παράγραφος 1 ή δεν έχει τη δυνατότητα να τα αποκτήσει εντός των σχετικών προθεσμιών, υπό τους όρους ότι για την αδυναμία πρόσβασης δεν ευθύνεται ο ενδιαφερόμενος οικονομικός φορέας...», θα πρέπει να ερμηνεύεται στενά και με τρόπο που δεν παρεμποδίζει το δικαίωμα των οικονομικών φορέων να αποδεικνύουν την πλήρωση των προδιαγραφών με κάθε πρόσφορο και επαρκές μέσο, κατά τον κανόνα του άρ. 54. Επομένως, η περίπτωση της αδυναμίας πρόσβασης ή απόκτησης των οικείων πιστοποιητικών ή εκθέσεων δοκιμών θα πρέπει καταρχήν να καταγγνώσκειται σε κάθε περίπτωση, όπου προκύπτει η υποβολή αντί ελέγχου βάσει του ζητούμενου ή ισοδύναμου προτύπου, έτερων αποδεικτικών μέσων ως προς την ισοδύναμη απόδειξη, χωρίς ανάγκη τυχόν πανηγυρικής δήλωσης του προσφέροντος στην προσφορά του. Σημειωτέον δε, ότι η ως άνω επιφύλαξη μη ίδιας ευθύνης του προσφέροντος τίθεται αποκλειστικά ως προς την τυχόν μη πρόσβασή του στα πιστοποιητικά και τις εκθέσεις δοκιμών, ήτοι για την περίπτωση στην οποία υπάρχουν αυτά για το προσφερόμενο προϊόν του, αλλά δεν τα προσκόμισε και όχι και για την έτερη περίπτωση της αδυναμίας απόκτησής τους, ήτοι όταν το προϊόν είτε δεν έχει εισέτι υποβληθεί στον αντίστοιχο έλεγχο είτε έχει υποβληθεί αλλά δεν έχει εκδοθεί ακόμη η οικεία έκθεση ή πιστοποιητικό. Και ναι μεν στην ως άνω πρώτη περίπτωση, ευλόγως απαιτείται να μην προκύπτει ότι ο οικονομικός φορέας είτε σκοπίμως είτε εξ αμελείας δεν υποβάλλει πιστοποίηση που ήδη κατέχει το προϊόν του (και δεν προκύπτει τέτοια ευθύνη, όταν δεν είναι ο ίδιος ο κατασκευαστής και τυχόν προκύπτει ότι ο χρόνος μεταξύ γνώσης της διακήρυξης και λήξης της προθεσμίας υποβολής προσφορών δεν ήταν επαρκής για να σταλεί ο έλεγχος από τον κατασκευαστή ή το εργαστήριο), καθιστώντας περίπλοκο ούτως το έργο της αξιολόγησης της προσφοράς τους ή ακόμη και διακινδυνεύοντας τυχόν μη

διάγνωση ελλείψεων του αγαθού, από την αναθέτουσα αρχή. Τονίζεται δε ότι η απαίτηση περί μη ίδιας ευθύνης αφορά τον ίδιο τον μετέχοντα στη διαδικασία ανάθεσης δημόσιας σύμβασης και όχι τον τυχόν έτερο αυτού, κατασκευαστή, οπότε η τυχόν βραδύτητα του τελευταίου να αποστείλει ή να μεριμνήσει για να αποσταλεί από το οικείο εργαστήριο, η όποια πιστοποίηση ή έκθεση ελέγχου, δεν δύναται να θεωρηθεί ως ίδια ευθύνη του προσφέροντος, κατά την έννοια του άρ. 56 παρ. 2 Ν. 4412/2016 και επομένως δεν κωλύει την παραδεκτή εκ μέρους του τελευταίου επίκληση άλλων κατάλληλων αποδεικτικών μέσων, πλην του ζητούμενου ελέγχου ή ελέγχου βάσει ισοδυνάμου προτύπου. Στη δεύτερη όμως περίπτωση περί αδυναμίας απόκτησης, καταρχήν είναι αδύνατον ή δυσχερώς δυνατόν να τεθεί ζήτημα «ευθύνης» του οικονομικού φορέα για τη μη απόκτηση τέτοιου πιστοποιητικού, αφού είναι αδύνατον ένας οικονομικός φορέας να γνωρίζει τις απαιτήσεις της διακήρυξης προ της δημοσίευσής της, ενώ εξάλλου το εκ του νόμου ελάχιστο διάστημα μεταξύ δημοσίευσης διακήρυξης και υποβολής προσφορών δεν είναι κατά κοινή πείρα επαρκές για την υποβολή προϊόντος σε εργαστηριακό έλεγχο και την έκδοση οικείου πιστοποιητικού. Συνεπώς, στην περίπτωση όπου δεν υφίσταται για το προϊόν ο ζητούμενος έλεγχος, ίδια ευθύνη του προσφέροντος που αποκλείει τη δυνατότητά του να επικαλεστεί κατ' άρ. 56 παρ. 2 Ν. 4412/2016 άλλα κατάλληλα αποδεικτικά μέσα, δύναται να προκύψει μόνο όταν μεταξύ της δημοσίευσης της διακήρυξης και του καταληκτικού χρόνου υποβολής προσφορών μεσολαβεί ευρύ χρονικό διάστημα, το οποίο είναι επαρκές κατά τη συνήθη πορεία των πραγμάτων και λαμβανομένων υπόψη των ιδιομορφιών του ανά περίπτωση ζητούμενου ελέγχου (όπως επί παραδείγματι, αν είναι δυνατόν να εκτελεστεί εντός της χώρας, αν απαιτεί πολλαπλές δοκιμασίες, αν συνίσταται σε εκτεταμένο εύρος δοκιμασιών ή μεγάλο αριθμό επαληθεύσεων και αν, εν γένει συνιστά χρονοβόρα διαδικασία ο έλεγχος, η εξαγωγή αποτελεσμάτων και περαιτέρω η επαλήθευση, καταγραφή, αντιπαραβολή τους με τα ανά περίπτωση όρια που τίθενται βάσει του τυχόν προτύπου ή του ισοδυνάμου του και επιπλέον τη σύνταξη, έκδοση και αποστολή του ελέγχου από το εργαστήριο με καταληκτικό προορισμό τον ίδιο τον προσφέροντα και όχι τον κατασκευαστή του) για τη διέλευση του προϊόντος

από τον ζητούμενο έλεγχο και την έκδοση του οικείου πιστοποιητικού, ως και την παραλαβή του από τον ίδιο τον προσφέροντα. Σημειωτέον δε, ότι τα ως άνω θα πρέπει να κρίνονται ανά περίπτωση και με βάση τυχόν την ύπαρξη ισοδυνάμων ελέγχων και των ειδικών στοιχείων αυτών (ήτοι να λαμβάνεται υπόψη για τη δυνατότητα απόκτησης εντός του ως άνω χρονικού διαστήματος προ της υποβολής προσφορών, η τυχόν αδυναμία διέλευσης από ισοδύναμο έλεγχο), όπως και από τον εύλογα αναμενόμενο χρόνο γνώσης της διακήρυξης και των απαιτήσεων της κατόπιν της δημοσιεύσεώς της, ο οποίος εξάλλου κατά νόμο και όσον αφορά την ίδια την άσκηση προδικαστικής προσφυγής, ορίζεται σε 15 ημέρες από τη δημοσίευση στο ΚΗΜΔΗΣ. Εξάλλου, εφόσον ο νομοθέτης θεωρεί αυτό το διάστημα ως εύλογο για τη λήψη γνώσης της διακήρυξης, ως προς την προσβολή της με προδικαστική προσφυγή, δεν είναι δυνατόν η τυχόν αναθέτουσα υπολαμβάνει ότι ο χρόνος αυτός είναι συντομότερος για τον σκοπό εκκίνησης διαδικασίας ελέγχου του προϊόντος, προς απόκτηση της οικείας πιστοποίησης ή έκθεσης ελέγχου. Τα ως άνω ισχύουν βέβαια, με εξαίρεση όπου από άλλο στοιχείο προκύπτει γνώση της διακήρυξης προ του ως άνω χρόνου. Επιπλέον, έτερο κρίσιμο στοιχείο ως προς την έλλειψη ίδιας ευθύνης για τη μη απόκτηση του ζητούμενου ή ισοδύναμου ελέγχου, είναι και το τυχόν κόστος απόκτησης, καθώς ενδέχεται και είναι σύνηθες για πολλά είδη ελέγχων, η οικεία διαδικασία να είναι ιδιαίτερα δαπανηρή. Ούτως, το ίδιο το τυχόν κόστος του συγκεκριμένου ή των εναλλακτικών ισοδύναμων ελέγχων ως προς την αξία της υπό ανάθεση σύμβασης συνιστά στοιχείο που δύναται να δικαιολογήσει την άνευ ίδιας ευθύνης αδυναμία απόκτησης του ελέγχου, ανεξαρτήτως χρονικών περιθωρίων, καθώς δεν είναι δυνατόν να συναχθεί ότι οι προσφέροντες απαιτείται να δαπανήσουν και να επενδύσουν εκ των προτέρων ένα σοβαρό ποσό για τον μόνο λόγο της κάλυψης των προδιαγραφών της διακήρυξης, παρότι το προϊόν που προσφέρουν διαθέτει τα ζητούμενα χαρακτηριστικά, αλλά δεν διαθέτουν τον ζητούμενο έλεγχο ή ισοδύναμό του. Αντίθετη ερμηνεία εξάλλου, θα δυσχέραινε και τη συμμετοχή μικρομεσαίων επιχειρήσεων στις διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων, παρότι η προώθηση της συμμετοχής τους συνιστά θεσμικό στόχο του οικείου πλαισίου

(βλ. και Απόφαση ΑΕΠΠ 39/2017) και δη ασυνδέτως ως προς την καταλληλότητα των προσφερόμενων εξ αυτών αγαθών. Περαιτέρω, δεν είναι δυνατόν να συγκροτηθεί ή υποθεθεί ίδια ευθύνη για τη μη απόκτηση των ως άνω ελέγχων κατά την έννοια του άρ. 56 παρ. 2 Ν. 4412/2016, επί τη βάση της τυχόν συχνότητας απαίτησης του οικείου προτύπου ελέγχου σε αντίστοιχες διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων, την τυχόν εμπειρία του προσφέροντος σε τέτοιες συμβάσεις και την εξοικειώσή του με τις διαδικασίες ανάθεσής τους, καθώς αυτά συνιστούν όλως υποκειμενικά, υποθετικά και συμπτωματικά στοιχεία, ενώ μάλιστα, δεν είναι δυνατόν να αναμένεται από τους ενδιαφερομένους για συμμετοχή να εικάζουν εκ των προτέρων τους όρους των διαδικασιών και να συλλέγουν εκ των προτέρων ελέγχους, πιστοποιήσεις και πρότυπα, δαπανώντας σημαντικό κεφάλαιο, εν αναμονή συγκεκριμένης απαίτησής τους από κάποια μελλοντική διακήρυξη. Αντίθετη άποψη πάντως, επιτρέπει τον αδικαιολόγητο περιορισμό του ανταγωνισμού σε οικονομικούς φορείς, η επιλογή των οποίων προσδιορίζεται εξ αρχής από τυχόν όρους της ανά περίπτωση διακήρυξης (και δη όχι αμέσως, λόγω αυτών καθαυτών φωτογραφικών προδιαγραφών, αλλά εμμέσως πλην επαρκώς, λόγω απαίτησης για συγκεκριμένους ελέγχους απόδειξης προδιαγραφών, η απόκτηση των οποίων ή ισοδυνάμων αυτών δεν είναι δυνατή εντός του ευλόγου χρόνου προετοιμασίας της προσφοράς από κάθε εύλογο ενδιαφερόμενο προς συμμετοχής) ή για οιονδήποτε λόγο, γνώριζαν εκ των προτέρων τους όρους αυτής και ούτως, είχαν τη δυνατότητα να προετοιμαστούν. Όλες οι ως άνω κατ' άρ. 54 και 56 Ν. 4412/2016 ευχέρειες εναλλακτικής ισοδύναμης απόδειξης, αρκεί να προκύπτουν από τη διακήρυξη με τη μνεία περί επιτρεπτής προσκόμισης ισοδύναμου ως προς τις ζητούμενες προδιαγραφές, εργαστηριακούς ελέγχους, δοκιμές και πιστοποιήσεις, πρόβλεψη που εξάλλου καλύπτει παραδεκτώς κατ' εύλογη κρίση, την υποβολή τόσο ισοδύναμων προτύπων κατ' άρ. 56 παρ. 1, όσο και άλλων κατάλληλων αποδεικτικών μέσων κατά το άρ. 56 παρ. 2 Ν. 4412/2016. Η συνθήκη όμως αυτή δεν συντρέχει εν προκειμένω και ούτως, ο προσβαλλόμενος όρος πάσχει, προσκρούει στα άρ. 54 και 56 Ν. 4412/2016 και κατ' αποτέλεσμα περιορίζει αδικαιολόγητα τον

ανταγωνισμό. Επιπλέον των ανωτέρω, η ταυτόχρονη υποχρέωση υποβολής περισσότερων σωρευτικά ζητούμενων αποδεικτικών μέσων (εκ των οποίων ο προσφεύγων τυχόν διαθέτει μόνο κάποιο και όχι άλλα), για το αυτό αποδεικτικό αντικείμενο, όπως προκύπτει εν προκειμένω, ήτοι και ελέγχου βάσει του EN 71-3 και ελέγχου βάσει του REACH, αφενός καταργεί την όποια δυνατότητα υποβολής ισοδυνάμου, αφού το ισοδύναμο ζητείται αυτοτελώς και επομένως δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί προς πλήρωση και των δύο αυτοτελών απαιτήσεων, αφετέρου συνιστά και προς τούτο αδικαιολόγητο περιορισμό του ανταγωνισμού, αφού επιβαρύνονται οι προσφέροντες με απαιτήσεις κατοχής περισσότερων ελέγχων για το ίδιο ζήτημα, με αποτέλεσμα να αποκλείονται καθ' όλα κατάλληλα και πληρούντα το προς απόδειξη ζητούμενο, προϊόντα και δη ενώ έχουν πιστοποιηθεί με εργαστηριακό έλεγχο που απαιτεί η ίδια η διακήρυξη, για τον μόνο λόγο ότι δεν διαθέτουν και έτερο σωρευτικό έλεγχο για το ίδιο ζήτημα. Επομένως, η διακήρυξη αποκλείουσα εν προκειμένω τις ως άνω ευχέρειες, είναι παράνομη και αντίκειται στα άρθρα 54 και 56 Ν. 4412/2016, ενώ περαιτέρω περιορίζει δια της θεσπίσεως της ως άνω απαίτησης για συγκεκριμένο έλεγχο, κατ' αποκλειστικό τρόπο, τον ανταγωνισμό αδικαιολογήτως, αφού ούτως αποκλείει καθ' όλα κατάλληλα και πληρούντα τυχόν το αποδεικτικό ζητούμενο, ήτοι τις αποδεικνυόμενες εξ αυτού του προτύπου προδιαγραφές και χαρακτηριστικά, για τον μόνο λόγο ότι το προϊόν δεν έχει διέλθει του συγκεκριμένου είδους ελέγχου με βάση το συγκεκριμένο πρότυπο.». Εξάλλου, και η Απόφαση ΑΕΠΠ 1040/2018 ακύρωσε, σκ. 37, όρο περί συγκεκριμένου προτύπου περί συμπεριφοράς σε καύση, ακριβώς λόγω μη πρόβλεψης ισοδυνάμου. Επιπλέον, εν προκειμένω, όχι μόνο το NF P90 112 (2016) δεν διακατέχεται ως προς το αποδεικτικό του αντικείμενο, δηλαδή τα βασικά χαρακτηριστικά του χλοοτάπητα και την απουσία κάποιων βαρέων μετάλλων και τοξικών ουσιών, από τυχόν μοναδικότητα, αλλά υπάρχει πλήθος προτύπων με αντίστοιχο αποδεικτικό αντικείμενο, πολλώ δε μάλλον το υπερκαλύπτον όλα αυτά και κατεχόμενο από εμένα REACH, βλ. παραπάνω. Εγώ δε, αποκλείομαι και σε κάθε περίπτωση δυσχεραίνομαι υπέρμετρα στην υποβολή προσφοράς, αφού κατέχω όλως ισοδύναμο και υπέρμετρης ισχύος και κάλυψης έλεγχο επί

του ιδίου αντικειμένου, που όμως η διακήρυξη τον αποκλείει ως αποδεικτικό μέσο, αποδεχόμενη μόνο ένα συγκεκριμένα έλεγχο και πρότυπο κατά τα ανωτέρω και αυτό, όχι μόνο λόγω παράβασης των άρ. 54-56 Ν. 4412/2016, αλλά και διότι ο περιορισμός αυτός είναι εντελώς αδικαιολόγητος και αντιανταγωνιστικός, αφού αποκλείονται όλως ισοδύναμα ή υπέρτερα πρότυπα που θα αποδείκνυαν ακριβώς τα ίδια και περισσότερα και θα υπερκάλυπταν κάθε δια του αποκλειστικώς ζητούμενου προτύπου απαίτηση. Εξάλλου και επιπλέον των ανωτέρω και αυτοτελώς από αυτά, επικαλούμαι και τα εξής. Πέραν των τοξικολογικών και των περιβαλλοντικών, το NF P90-112 (2016) περιλαμβάνει ελέγχους που καλύπτονται πλήρως όσον αφορά τον ίδιο τον χλοοτάπητα (για τα υλικά πλήρωσης κατέχω ευθέως το ζητούμενο NF P90 112 2016 και δεν απαιτείται κατά τη διακήρυξη το NF P90 112 να καλύπτει το υπόστρωμα) από το EN 15330-1 και το ομοίως σωρευτικά ζητούμενο στον ίδιο όρο FIFA LAB TEST REPORT, με αποτέλεσμα οι έλεγχοι του EN 15330-1 να αποδεικνύουν και να εξάγουν τιμές, οι οποίες αφορούν και αντίστοιχα αποδεικτικά ζητούμενα του NF P90 112 2016, ασχέτως των τιμών του τελευταίου, αφού οι δια του FIFA LAB και των ελέγχων του EN 15330-1 τιμές μπορούν να αντιπαραβληθούν με τις τιμές του NF P90 112 2016, ώστε να κριθεί η πλήρωση των ορίων του τελευταίου. Άρα, η υποβολή του NF P90 112 2016 ουδέν αυτοτελές αποδεικτικό ζητούμενο έχει, δεδομένου ότι εκτός του τοξικολογικού και περιβαλλοντικού αποδεικτικού ζητούμενο, κατά τα λοιπά υπερκαλύπτεται από συγχρόνως συναπαιτούμενα και συνυποβαλλόμενα δια της προσφοράς έγγραφα και ελέγχους, όπως το FIFA LAB TEST και το EN 15330-1. Εξάλλου, κατέχω και δύναμαι να προσκομίσω και ειδικούς ελέγχους αντοχής του χλοοτάπητα μου σε ακτινοβολίες UV, καλύπτοντας και με αυτόν τον τρόπο κάθε άλλο στοιχείο που τυχόν, πέραν των τοξικολογικών, καταλαμβάνει και το NF P90-112 2016, όμως και αυτοί, κατά τα παραπάνω δεν μπορούν να ληφθούν υπόψη λόγω των παράνομων προσβαλλόμενων όρων, καίτοι συνιστούν ισοδύναμα αποδεικτικά μέσα και ισοδύναμους ελέγχους. Άρα, πρέπει να ακυρωθεί το σημ. 5 του άρ. 4 του ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ III της διακήρυξης (όπως περαιτέρω μαζί με άλλες διατάξεις της διακήρυξης διευκρινίσθηκε) και δη όσον

αφορά τον εκεί θεσπιζόμενο όρο περί απαίτησης για πρότυπο NF P90-112 (2016) άνευ δυνατότητας υποβολής και λήψης υπόψη ισοδύναμου προτύπου και ελέγχου περί πλήρωσης των αποδεικνυόμενων δια του NF P-90 112 (2016) προδιαγραφών. Τούτο τόσο ειδικώς περί των αποτελεσμάτων τοξικού ελέγχου του χλοοτάπητα, όσο και γενικώς για κάθε άλλο χαρακτηριστικό το πρότυπο αυτό ελέγχου τυχόν καλύπτει, αφού θα έπρεπε να είναι δυνατή η απόδειξη με ισοδύναμα πρότυπα και ελέγχους κάθε χαρακτηριστικού που το ζητούμενο πρότυπο καλύπτει, ο αποκλεισμός όμως τέτοιας δυνατότητας με αποκλείει από τον διαγωνισμό παρανόμως, αφού δεν κατέχω πιστοποίηση με το συγκεκριμένο πρότυπο για τον χλοοτάπητα, καίτοι δύναμαι να υποβάλω λοιπούς ισοδύναμους και πλήρεις ως προς το αποδεικτικό ζητούμενο της διακήρυξης, ελέγχους».

12. Επειδή η αναθέτουσα αρχή απέστειλε στην ΑΕΠΠ τις με αρ. πρωτ. 15525/07.08.2019 απόψεις της στις οποίες ισχυρίζεται ότι «- Ως προς τον 1ο λόγο της προσφυγής: Πράγματι, διαπιστώθηκε ότι εκ παραδρομής, λόγω τυπογραφικού λάθους, στο σημείο 6 του άρθρου 4 του ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ III της Προκήρυξης αναφέρεται ότι τα αποτελέσματα εργαστηριακών δοκιμών για την συμπεριφορά στην καύση πρέπει να συμμορφώνονται με το πρότυπο EN15330-1 αντί του ορθού EN 13501, όπως επισημαίνεται στην Προσφυγή. - Ως προς τον 2ο λόγο της προσφυγής: Στο σημείο 3 του άρθρου 4 του ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ III της Προκήρυξης ζητείται ο προσφερόμενος συνθετικός χλοοτάπητας να φέρει σε ισχύ πιστοποιητικό της Παγκόσμιας Ομοσπονδίας Ποδοσφαίρου, τύπου FIFA Quality Pro. Επιπλέον, στο σημείο 7 του ίδιου άρθρου ζητείται ο χλοοτάπητας να έχει αυξημένη αντοχή και συγκεκριμένα να έχει δοκιμαστεί σε μακροχρόνια φθορά για 200.000 κύκλους προτύπου Lisport. Η Αναθέτουσα Αρχή κρίνει, με γνώμονα την προστασία του δημοσίου συμφέροντος και των δημοτών της, ότι ο χλοοτάπητας που θα τοποθετηθεί πρέπει να έχει αυξημένη αντοχή, ώστε να εξασφαλίζεται η μέγιστη δυνατή διάρκεια ζωής του έργου. Δεν πρόκειται για απαίτηση που επικεντρώνει σε επιμέρους αυτοτελές ειδικότερο τεστ μιας εκ των περισσότερων, πτυχών του πιστοποιητικού τύπου FIFA Quality Pro, αλλά για επιπλέον, πρόσθετη απαίτηση. Η επιτυχής δοκιμή του προσφερόμενου

χλοοτάπητα σε μακροχρόνια φθορά για 200.000 κύκλους Lisport αποδεικνύεται μέσω εφαρμογής του προτύπου DIN EN 15306. Προσφορές διαγωνιζομένων που θα αποδείξουν την αντοχή του προσφερόμενου χλοοτάπητα σε μακροχρόνια φθορά για 200.000 κύκλους Lisport με οποιονδήποτε άλλο τρόπο θα γίνουν αποδεκτές, κατ' εφαρμογή του άρθρου 54 παρ. 5 του Ν. 4412/2016 που ορίζει ότι: «5. Όταν η αναθέτουσα αρχή χρησιμοποιεί τη δυνατότητα παραπομπής στις τεχνικές προδιαγραφές που αναφέρονται στην περίπτωση β' της παρ. 3, δεν απορρίπτει προσφορά με την αιτιολογία ότι τα προσφερόμενα έργα, αγαθά ή οι υπηρεσίες δεν πληρούν τις τεχνικές προδιαγραφές στις οποίες έχει παραπέμψει, εφόσον ο προσφέρων αποδεικνύει στην προσφορά του, με κάθε ενδεδειγμένο μέσο, συμπεριλαμβανομένων των αποδεικτικών μέσων που αναφέρονται στο άρθρο 56, ότι οι λύσεις που προτείνει πληρούν κατά ισοδύναμο τρόπο τις απαιτήσεις που καθορίζονται από τις τεχνικές προδιαγραφές». Προσφορές διαγωνιζομένων που θα αποδείξουν την αντοχή του προσφερόμενου χλοοτάπητα σε μακροχρόνια φθορά για 200.000 κύκλους Lisport με οποιονδήποτε άλλο τρόπο θα γίνουν αποδεκτές, κατ' εφαρμογή του άρθρου 54 παρ. 5 Διαγωνιζόμενος που θα επικαλεστεί αντοχή ισοδύναμη με 200.000 κύκλους Lisport μέσω δοκιμών σε κύκλους Lisport XL ή σε οποιονδήποτε άλλο κύκλο, θα πρέπει απλά να αποδείξει το ισοδύναμο μέσω σχετικής βεβαίωσης της Lisport ή οποιουδήποτε άλλου φορέα.

- Ως προς τον 3ο λόγο της προσφυγής: Στο άρθρο 4 παρ. 5 του ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ III ζητείται η υποβολή αποτελεσμάτων εργαστηριακών δοκιμών του προσφερόμενου χλοοτάπητα σύμφωνα με τα πρότυπα EN 15330-1 και NF P90112 (2016) με ιδιαίτερη μνεία ότι τα αποτελέσματα τοξικού ελέγχου του χλοοτάπητα και των υλικών πλήρωσης πρέπει να αναφέρουν ενδείξεις που αφορούν στις βλαβερές προς του χρήστες ουσίες που εξετάζει το πρότυπο αυτό. Ο προσφεύγων παραπονεύεται ότι αντί του προτύπου NF P90-112 (2016), έπρεπε να ζητείται συμμόρφωση με το πρότυπο REACH. Όμως, η άποψη αυτή παραβλέπει το γεγονός ότι το πρότυπο NF P 90-112 είναι σχεδιασμένο ειδικά για επιφάνειες από συνθετικό χλοοτάπητα, ενώ το REACH είναι πρότυπο που

εξετάζει κυρίως τον περιορισμό των καρκινογόνων πολυκυκλικών αρωματικών υδρογονανθράκων σε κάθε υλικό. Σύμφωνα με τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Χημικών Προϊόντων, σχεδόν κάθε υλικό που πωλείται στην Ευρωπαϊκή Ένωση πρέπει να συμμορφώνεται με το πρότυπο REACH. Όμως, η απαίτηση του πιστοποιητικού έλεγχου συνθετικού χλοοτάπητα κατά NF P 90-112 αποτελεί τοξικολογική ανάλυση δείγματος δια της μεθόδου της έκπλυσης και της συγκέντρωσης βαρέων μετάλλων στα υπόγεια ύδατα. Στο πρότυπο NF P 90-112, ο έλεγχος συνίσταται στην έκπλυση του χλοοτάπητα, σύμφωνα με το ευρωπαϊκό πρότυπο EN 12457-4. Το πρώτο έκλουσμα αναλύεται μετά από 24 ώρες και εάν είναι απαραίτητο για τις τιμές ψευδαργύρου και Doc (Dissolved Organic Carbone), ένα δεύτερο έκλουσμα αναλύεται μετά από 48 ώρες. Η συγκεκριμένη δοκιμή πραγματοποιείται με σκοπό να ελεγχθεί και να αποφευχθεί πιθανή μόλυνση στα υπόγεια ύδατα από τα βαρέα μέταλλα που μπορεί να περιέχει το σύστημα του συνθετικού χλοοτάπητα. Οι τιμές ελέγχονται, σύμφωνα με τα όρια που θέτει η εκάστοτε δοκιμή που προβλέπει το πρότυπο NF P 90-112 για κάθε υλικό. Οι τιμές έκπλυσης βαρέων μετάλλων δεν πρέπει να υπερβαίνουν τις μέγιστες τιμές που υποδεικνύονται. Πρόκειται, δηλαδή, για εντελώς διαφορετική προσέγγιση που αφορά στην περιβαλλοντική επίδραση που έχει ο συνθετικός χλοοτάπητας στο περιβάλλον, αφού τα αποτελέσματα στον ανθρώπινο οργανισμό είναι έμμεσα μέσω της μόλυνσης των υπόγειων υδάτων και την κατανάλωση προϊόντων μέσω της τροφικής αλυσίδας, σε αντίθεση με άμεση χρήση και επαφή που έχει ο αθλητής με το συγκεκριμένο προϊόν και την πιθανότητα μόλυνσης του από τοξικά παραγόμενα προϊόντα που ελέγχεται κατά REACH. Επομένως, ο τρίτος λόγος είναι αβάσιμος».

13. Επειδή, κατόπιν αιτήματος του προσφεύγοντος το οποίο σώρευσε στην υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή περί λήψης κατάλληλων προσωρινών μέτρων έως την έκδοση οριστικής απόφασης, εκδόθηκε η με αρ. Α 370/07.08.2019 Απόφαση ΑΕΠΠ.

14. Επειδή, ο προσφεύγων κατέθεσε στις 31.08.2019 στην «επικοινωνία» του διαγωνισμού, νομίμως και παραδεκτώς, Υπόμνημα του άρθρου 365 παρ.1 του ν. 4412/2016, ως τροποποιηθέν ισχύει, επί των απόψεων της αναθέτουσας αρχής στο οποίο επάγεται τα ακόλουθα «1. Καταρχάς, η αναθέτουσα συνομολογεί δια των Απόψεων της τον 1ο και 2ο λόγο της προσφυγής μας, δηλαδή για το πιστοποιητικό καυστότητας και τους απαιτούμενους κύκλους φθοράς LISPORT. Πλην όμως, τονίζω ότι παρά τα ενώπιον σας ισχυριζόμενα, ουδόλως μετέβαλε το κανονιστικό περιεχόμενο της διακήρυξης ούτε τροποποίησε ή διευκρίνισε αυτό, ενώ οι Απόψεις της ουδόλως αποτελούν μόνες τους τέτοια τροποποίηση, πολλώ δε μάλλον αδημοσίευτη. Συνεπώς, πρέπει να γίνουν δεκτοί οι ως άνω συνομολογούμενοι λόγοι της προσφυγής μας και δεδομένου ότι η ίδια δεν μετέβαλε οτιδήποτε, αλλά ως κανονιστικό περιεχόμενο της διαδικασίας, παραμένει η εξαρχής διακήρυξη, να ακυρωθεί η διακήρυξη, αλλώς να ακυρωθούν οι οικείοι όροι κατά το αντίστοιχο σκέλος τους, ώστε η διακήρυξη εν συνεχεία να επανεκδοθεί τροποποιημένη αντιστοίχως με πλήρη διαφάνεια (εξάλλου ουδόλως όσα αναφέρει στις Απόψεις της έχουν δημοσιευθεί στο κοινό με αποτέλεσμα να μην έχουν δεσμευτικότητα για τους διαγωνιζόμενους και την ίδια, ως όροι διακήρυξης), ώστε να δύναμαι να υποβάλω προσφορά υπό σαφείς συνθήκες και κανονιστικό περιεχόμενο και μετ' ασφαλείας δικαίου. 2. Τέλος, όσον αφορά τους ισχυρισμούς της για τον τρίτο λόγο μου περί NF P90 112 αναφέρουμε τα εξής. Πρώτον, η αναθέτουσα ΑΛΛΟΙΩΝΕΙ ΤΟΝ ΙΣΧΥΡΙΣΜΟ μου που συνίστατο στη μη πρόβλεψη δυνατότητας προσκόμισης ισοδυνάμου, προβάλλοντας εντελώς εσφαλμένα ότι δήθεν η αιτίαση μου ήταν γιατί να μη ζητείται το REACH αντί του NF P90-122, ποτέ όμως δεν προέβαλα κάτι τέτοιο (απόσπασμα από το αιτητικό και συμπέρασμα του τρίτου λόγου μου «Άρα, πρέπει να ακυρωθεί το σημ. 5 του άρ. 4 του ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ III της διακήρυξης (όπως περαιτέρω μαζί με άλλες διατάξεις της διακήρυξης διευκρινίσθηκε) και δη όσον αφορά τον εκεί θεσπιζόμενο όρο περί απαίτησης για πρότυπο NF P90-112 (2016) άνευ δυνατότητας υποβολής και λήψης υπόψη ισοδυνάμου προτύπου και ελέγχου περί πλήρωσης των αποδεικνυόμενων δια του NF P-90 112 (2016)

προδιαγραφών.»). Δεύτερον, ουδόλως αμφισβητήσα την ελευθερία της αναθέτουσας να θεσπίζει προδιαγραφές και δη όσον αφορά το περιβαλλοντικό προφίλ του προμηθευόμενου προϊόντος. Μάλιστα, ουδόλως δια της προσφυγής μου έθεσα ζήτημα επί της απαίτησης, τουλάχιστον ως καταρχήν ζητούμενο, του ως άνω συγκεκριμένου προτύπου. Η νομική βάση όμως του ισχυρισμού μου, συνίσταται στο ότι ΟΥΔΟΛΩΣ ΠΡΟΒΛΕΠΕΤΑΙ ΚΑΙ ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ Η ΑΠΟΔΕΙΞΗ ΤΩΝ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΩΝ ΚΑΙ ΔΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΤΩΝ ΠΡΟΣΦΕΡΟΜΕΝΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΔΙΑ ΙΣΟΔΥΝΑΜΟΥ. Το δε REACH το έθεσα ως ένα ισοδύναμο πολλώ δε μάλλον, υπερκαλύπτουν το NF P90 112 πρότυπο, χωρίς να προβώ σε αιτίαση ότι πρέπει να αντικαταστήσει το νυν ζητούμενο πρότυπο, αλλά ως απόδειξη αφενός της βλάβης που υφίσταμαι δια της μη δυνατότητας επίκλησης ισοδυναμίου, αφετέρου της παρανομίας και του αναιτιολογήτου τέτοιου αποκλεισμού δυνατότητας. Η δε αναθέτουσα, με όσα αναφέρει εξάλλου ουδόλως καταφέρνει να υπερασπιστεί τη μοναδικότητα απαίτησης του προτύπου NF P90 112, ενός εθνικού γαλλικού προτύπου εντοπισμού υπολειμμάτων κάποιων ουσιών σε εκπλύσεις, δηλαδή σε ξέπλυμα-πέρασμα νερού δια του ελεγχόμενου προϊόντος, την ώρα που υπάρχει εξάλλου πλήθος άλλων προτύπων που όχι απλά ελέγχουν τη μη τοξικότητα και την απουσία βαρέων μετάλλων στα αντίστοιχα προϊόντα, αλλά και με την ίδια ακριβώς μεθοδολογία, όπως το DIN 18035-7, πρότυπα που εξίσου αποκλείονται πάντως από τη διακήρυξη, ενώ τελικά ουδεμία τεχνική μοναδικότητα υπάρχει στο αποκλειστικώς ζητούμενο NF P90 112. Εξάλλου, εγώ ναι μεν αναφέρθηκα στο REACH που κατέχω για το προϊόν που με διαφάνεια δήλωσα ότι προτίθεμαι να προσφέρω (για να διασφαλίσω το ορισμένο του ισχυρισμού μου και το έννομο συμφέρον μου για την προβολή του), πλην όμως αυτό δεν σημαίνει ότι συγχρόνως αποκλείεται και ΚΑΘΕ ΑΛΛΟ ΠΡΟΪΟΝ ΜΟΥ ΠΟΥ ΘΑ ΜΠΟΡΟΥΣΑ ΝΑ ΔΙΑΘΕΣΩ ΚΑΙ ΝΑ ΠΡΟΣΦΕΡΩ ΚΑΙ ΤΟ ΟΠΟΙΟ ΔΙΑΘΕΤΕΙ ΟΙΟΔΗΠΟΤΕ ΙΣΟΔΥΝΑΜΟ ΠΡΟΤΥΠΟ ΚΑΙ ΟΙΑΔΗΠΟΤΕ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ. Περαιτέρω και σε κάθε περίπτωση ήδη με την προσφυγή μου ανέλυσα γιατί το NF P90 112 δεν είναι δυνατόν νομίμως να οριστεί ως απαίτηση χωρίς να επιτρέπεται ισοδύναμο και τούτο διότι

κατέδειξα ότι εναλλακτικό πρότυπο όπως το REACH, σε αντίθεση με όσα αναφέρει στις Απόψεις της η αναθέτουσα, ελέγχει την ίδια την εξαρχής χημική δομική σύσταση του συνθετικού προϊόντος, ζήτημα προέχον των όποιων υπολειμμάτων έκπλυσης του προϊόντος. Είναι σαφές ότι αν ένα συνθετικό προϊόν δεν περιλαμβάνει καν στη σύσταση του τις επίμαχες ουσίες δεν είναι δυνατόν και να τις παράξει ως αποτέλεσμα έκπλυσης δηλαδή διαβροχής με νερό, αφού αυτές οι ουσίες δεν μπορούν προφανώς να προκύψουν από το “πουθενά” χωρίς να υπάρχουν ήδη στο προϊόν (αντίστροφα, θα μπορούσαν να υπάρχουν στο προϊόν και έτσι να διακινδυνεύει κάποιος αθλητής και χρήστης από την είσοδο στον οργανισμό του με κάθε άλλο τυχόν τρόπο, τριβή, εισπνοή οτιδήποτε, αλλά να μην εμφανίζεται στην έκπλυση, λόγω παραμονής της ουσίας στη δομή του προϊόντος). Πάντως, όπως είναι κατανοητό οι έλεγχοι έκπλυσης ελέγχουν τον κίνδυνο μόλυνσης υπόγειων υδάτων. Και το να ζητείται κάτι τέτοιο είναι ΘΕΜΙΤΟ ΚΑΙ ΔΕΝ ΤΟ ΑΜΦΙΣΒΗΤΗΣΑ ΠΟΤΕ. Αυτό που είναι απαράδεκτο και παράνομο είναι να εμποδίζεται ένας διαγωνιζόμενος να αποδείξει ότι το προϊόν του είναι αντιστοίχως ασφαλές με κάθε άλλο πρόσφορο μέσο, πολλώ δε μάλλον με χημική ανάλυση του ίδιου του προϊόντος, όπως δηλαδή το πρότυπο REACH, αλλά και κάθε εξάλλου άλλη μέθοδο, πρότυπο και πιστοποίηση διασφάλισης από τους αντίστοιχους περιβαλλοντικούς κινδύνους. Σημειωτέον δε, ότι ακόμη και αν είχα απλώς αναφέρει ότι προτίθεμαι να προσφέρω οιοδήποτε προϊόν, αλλά κανένα προϊόν μου δεν διαθέτει την αποκλειστικά απαιτούμενη πιστοποίηση και πάλι ο ισχυρισμός μου περί αποκλεισμού μου λόγω μη πρόβλεψης δυνατότητας προσκόμισης ισοδυνάμου θα ήταν ορισμένος, σαφής και βάσιμος. Καταληκτικά, δεν αμφισβήτησα ποτέ την ευχέρεια της αναθέτουσας να απαιτεί το ελάχιστο, εξ ου και οι ισχυρισμοί της είναι αλυσιτελώς προβαλλόμενοι, αλλά προσέβαλα την από αυτή επιβολή αποκλεισμού της δυνατότητας να αποδείξω τα αντίστοιχα, τα ίδια ή και τα περισσότερα, με εναλλακτικό μέσο, πρότυπα, πιστοποιήσεις και ελέγχους κάθε είδους και μεταξύ αυτών και δια του ρητά κατονομασθέντος και αποδειχθέντος από εμένα ως κατεχόμενου ελέγχου».

14. Επειδή, η παρ. 1 του άρθρου 18 του Ν. 4412/2016 ορίζει ότι: «Οι αναθέτουσες αρχές αντιμετωπίζουν τους οικονομικούς φορείς ισότιμα και χωρίς διακρίσεις και ενεργούν με διαφάνεια, τηρώντας την αρχή της αναλογικότητας, της αμοιβαίας αναγνώρισης, της προστασίας του δημόσιου συμφέροντος, της προστασίας των δικαιωμάτων των ιδιωτών, της ελευθερίας του ανταγωνισμού και της προστασίας του περιβάλλοντος και της βιώσιμης και αειφόρου ανάπτυξης [...] Οι αναθέτουσες αρχές λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε να διασφαλίζεται η αποτελεσματικότητα των διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων και η χρηστή δημοσιονομική διαχείριση των διατιθέμενων προς το σκοπό αυτό δημοσίων πόρων [...]».

15. Επειδή, σύμφωνα με το άρθρο 53 «Περιεχόμενο εγγράφων της σύμβασης» παρ. 1 και 2 του ν. 4412/2016, ορίζεται : «1. Οι όροι των εγγράφων της σύμβασης πρέπει να είναι σαφείς και πλήρεις ώστε να επιτρέπουν την υποβολή άρτιων και συγκρίσιμων μεταξύ τους προσφορών.2. Τα έγγραφα της σύμβασης.... περιέχουν ιδίως ... ια) τα τεχνικά χαρακτηριστικά (προδιαγραφές), την ποσότητα και την περιγραφή των αγαθών, υπηρεσιών ή έργων, τον τρόπο της εκτέλεσης του ελέγχου και της διασφάλισης της ποιότητας, την προθεσμία για την εκτέλεση της σύμβασης, τον τόπο και χρόνο εκτέλεσης, καθώς και άλλα χαρακτηριστικά, ανάλογα με το αντικείμενο της σύμβασης, [...]».

16. Επειδή, σύμφωνα με το άρθρο 54 «Τεχνικές προδιαγραφές (άρθρο 42 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ)» του ν. 4412/2016 ορίζεται: «...2. Οι τεχνικές προδιαγραφές εξασφαλίζουν ισότιμη πρόσβαση των οικονομικών φορέων στη διαδικασία σύναψης σύμβασης και δεν έχουν ως αποτέλεσμα τη δημιουργία αδικαιολόγητων εμποδίων στο άνοιγμα των δημόσιων συμβάσεων στον ανταγωνισμό.

3. Οι τεχνικές προδιαγραφές διατυπώνονται με έναν από τους κατωτέρω τρόπους:

α) ως επιδόσεις ή λειτουργικές απαιτήσεις, συμπεριλαμβανομένων των περιβαλλοντικών χαρακτηριστικών, υπό την προϋπόθεση ότι οι παράμετροι είναι επαρκώς προσδιορισμένες ώστε να επιτρέπουν στους προσφέροντες να

προσδιορίζουν το αντικείμενο της σύμβασης και στις αναθέτουσες αρχές να αναθέτουν τη σύμβαση,

β) με παραπομπή σε τεχνικές προδιαγραφές και, με σειρά προτεραιότητας, σε εθνικά πρότυπα που αποτελούν μεταφορά ευρωπαϊκών προτύπων, σε ευρωπαϊκές τεχνικές εγκρίσεις, σε κοινές τεχνικές προδιαγραφές, σε διεθνή πρότυπα, σε άλλα τεχνικά συστήματα αναφοράς που έχουν θεσπιστεί από ευρωπαϊκούς οργανισμούς τυποποίησης ή -όταν αυτά δεν υπάρχουν- σε εθνικά πρότυπα, σε εθνικές τεχνικές εγκρίσεις ή σε εθνικές τεχνικές προδιαγραφές στον τομέα του σχεδιασμού, του υπολογισμού και της εκτέλεσης των έργων και της χρησιμοποίησης των αγαθών, **κάθε παραπομπή συνοδεύεται από τον όρο ή «ισοδύναμο»,**

γ) ως επιδόσεις ή λειτουργικές απαιτήσεις κατά τα οριζόμενα στην περίπτωση α', με παραπομπή, ως τεκμήριο συμβατότητας προς τις εν λόγω επιδόσεις ή λειτουργικές απαιτήσεις, στις τεχνικές προδιαγραφές που αναφέρονται στην περίπτωση β',

δ) με παραπομπή στις τεχνικές προδιαγραφές που αναφέρονται στην περίπτωση β' για ορισμένα χαρακτηριστικά και με παραπομπή στις επιδόσεις ή στις λειτουργικές απαιτήσεις που αναφέρονται στην περίπτωση α' για ορισμένα άλλα χαρακτηριστικά.

4. Οι τεχνικές προδιαγραφές, εκτός εάν δικαιολογείται από το αντικείμενο της σύμβασης, δεν περιέχουν μνεία συγκεκριμένης κατασκευής ή προέλευσης ή ιδιαίτερης μεθόδου κατασκευής που να χαρακτηρίζει τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες που παρέχονται από έναν συγκεκριμένο οικονομικό φορέα ούτε εμπορικού σήματος, διπλώματος ευρεσιτεχνίας, τύπων ή συγκεκριμένης καταγωγής ή παραγωγής που θα είχε ως αποτέλεσμα να ευνοούνται ή να αποκλείονται ορισμένες επιχειρήσεις ή ορισμένα προϊόντα. Η εν λόγω μνεία επιτρέπεται, κατ' εξαίρεση, όταν δεν είναι δυνατόν να γίνει επαρκώς προσδιορισμένη και κατανοητή περιγραφή του αντικειμένου της σύμβασης κατ' εφαρμογή της παρ. 3. Η εν λόγω μνεία συνοδεύεται από τον όρο «ή ισοδύναμο».

5. Όταν η αναθέτουσα αρχή χρησιμοποιεί τη δυνατότητα παραπομπής στις τεχνικές προδιαγραφές που αναφέρονται στην περίπτωση β΄ της παρ. 3, δεν απορρίπτει προσφορά με την αιτιολογία ότι τα προσφερόμενα έργα, αγαθά ή οι υπηρεσίες δεν πληρούν τις τεχνικές προδιαγραφές στις οποίες έχει παραπέμψει, εφόσον ο προσφέρων αποδεικνύει στην προσφορά του, με κάθε ενδεδειγμένο μέσο, συμπεριλαμβανομένων των αποδεικτικών μέσων που αναφέρονται στο άρθρο 56, ότι οι λύσεις που προτείνει πληρούν κατά ισοδύναμο τρόπο τις απαιτήσεις που καθορίζονται από τις τεχνικές προδιαγραφές.

6. Όταν η αναθέτουσα αρχή χρησιμοποιεί τη δυνατότητα που αναφέρεται στην περίπτωση α΄ της παρ. 3 για τη διατύπωση των τεχνικών προδιαγραφών με αναφορά στις επιδόσεις ή στις λειτουργικές απαιτήσεις, δεν απορρίπτει προσφορά έργων, αγαθών ή υπηρεσιών που πληρούν ένα εθνικό πρότυπο το οποίο αποτελεί μεταφορά ευρωπαϊκού προτύπου, μία ευρωπαϊκή τεχνική έγκριση, μία κοινή τεχνική προδιαγραφή, ένα διεθνές πρότυπο ή ένα τεχνικό πλαίσιο αναφοράς που έχει εκπονηθεί από έναν ευρωπαϊκό οργανισμό τυποποίησης, εφόσον οι εν λόγω προδιαγραφές καλύπτουν τις επιδόσεις ή τις λειτουργικές απαιτήσεις που ορίζει.

Ο προσφέρων αποδεικνύει στην προσφορά του, με κάθε ενδεδειγμένο μέσο, συμπεριλαμβανομένων και εκείνων που αναφέρονται στο άρθρο 56, ότι το έργο, η αγαθό ή η υπηρεσία που πληροί το πρότυπο ανταποκρίνεται στις επιδόσεις ή στις λειτουργικές απαιτήσεις τις οποίες έχει ορίσει η αναθέτουσα αρχή». [...].

17. Επειδή σύμφωνα με το άρθρο 56 «Εκθέσεις δοκιμών, πιστοποίηση και άλλα αποδεικτικά μέσα (άρθρο 44 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ)» του ν. 4412/2016 ορίζεται: «1. Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να απαιτούν από τους οικονομικούς φορείς να προσκομίζουν έκθεση δοκιμών από οργανισμό αξιολόγησης της συμμόρφωσης ή πιστοποιητικό που έχει εκδοθεί από τέτοιο οργανισμό ως αποδεικτικό μέσο συμμόρφωσης με απαιτήσεις ή κριτήρια που αναφέρονται στις τεχνικές προδιαγραφές, τα κριτήρια ανάθεσης ή τους όρους εκτέλεσης της σύμβασης. Αν οι αναθέτουσες αρχές απαιτούν την υποβολή πιστοποιητικών εκδιδόμενων από συγκεκριμένο οργανισμό αξιολόγησης της

συμμόρφωσης, οφείλουν να δέχονται επίσης πιστοποιητικά από άλλους ισοδύναμους οργανισμούς αξιολόγησης της συμμόρφωσης. Για τους σκοπούς της παρούσας παραγράφου, οργανισμός αξιολόγησης της συμμόρφωσης είναι ένας οργανισμός ο οποίος πραγματοποιεί δραστηριότητες αξιολόγησης της συμμόρφωσης, συμπεριλαμβανομένων βαθμονομήσεων, δοκιμών, πιστοποίησης και επιθεώρησης και είναι διαπιστευμένος, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθμ. 765/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

2. Οι αναθέτουσες αρχές δέχονται και άλλα κατάλληλα αποδεικτικά μέσα, εκτός από αυτά που αναφέρονται στην παρ. 1, όπως τον τεχνικό φάκελο του κατασκευαστή, εφόσον ο ενδιαφερόμενος οικονομικός φορέας δεν έχει πρόσβαση στα πιστοποιητικά ή στις εκθέσεις δοκιμών που αναφέρονται στην παράγραφο 1 ή δεν έχει τη δυνατότητα να τα αποκτήσει εντός των σχετικών προθεσμιών, υπό τους όρους ότι για την αδυναμία πρόσβασης δεν ευθύνεται ο ενδιαφερόμενος οικονομικός φορέας και ότι ο ίδιος αποδεικνύει ότι τα προς παροχή έργα, αγαθά και υπηρεσίες πληρούν τις απαιτήσεις ή τα κριτήρια που ορίζονται στις τεχνικές προδιαγραφές, τα κριτήρια ανάθεσης ή τους όρους εκτέλεσης της σύμβασης. ...».

18. Επειδή σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 67 «Ηλεκτρονική διάθεση των εγγράφων της σύμβασης (άρθρο 53 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ)» ορίζεται «2. Εφόσον έχουν ζητηθεί εγκαίρως, οι αναθέτουσες αρχές παρέχουν σε όλους τους προσφέροντες που συμμετέχουν στη διαδικασία σύναψης σύμβασης συμπληρωματικές πληροφορίες σχετικά με τις προδιαγραφές και οποιαδήποτε σχετικά δικαιολογητικά, το αργότερο έξι ημέρες πριν από τη λήξη της προθεσμίας που έχει οριστεί για την παραλαβή των προσφορών...».

19. Επειδή σύμφωνα με τους όρους της διακήρυξης ορίζεται: « Τυχόν διευκρινίσεις σχετικά με τους όρους της Διακήρυξης και τις τεχνικές προδιαγραφές, παρέχονται από το Τμήμα Προμηθειών της Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών τηλ... Email:@thiva.gr. Κανένας υποψήφιος δε

μπορεί σε οποιαδήποτε περίπτωση, να επικαλεστεί προφορικές απαντήσεις εκ μέρους της Αναθέτουσας Αρχής, σχετικά με τους όρους του παρόντος διαγωνισμού. Επισημαίνεται ότι οι διευκρινίσεις επί των πιθόμενων ερωτημάτων υποψήφιων συμμετασχόντων στο διαγωνισμό, όσον αφορά στους όρους της παρούσας διακήρυξης, παρέχονται εγγράφως από την Υπηρεσία μας σε όσους έχουν εκδηλώσει ενδιαφέρον συμμετοχής μέσω ΕΣΗΔΗΣ, το αργότερο έξι (6) ημέρες πριν από την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των προσφορών (σελ. 4-5). [...]ΑΡΘΡΟ 5:Συμπληρωματικές πληροφορίες-διευκρινήσεις επί των εγγράφων του διαγωνισμού.

Τα σχετικά αιτήματα υποβάλλονται ηλεκτρονικά μόνο στο δικτυακό τόπο του διαγωνισμού μέσω της Διαδικτυακής πύλης www.promitheus.gov.gr , του Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ. Αιτήματα παροχής συμπληρωματικών πληροφοριών – διευκρινίσεων υποβάλλονται μόνο από εγγεγραμμένους στο σύστημα οικονομικούς φορείς, σε όσους δηλαδή διαθέτουν σχετικά διαπιστευτήρια που τους έχουν χορηγηθεί (όνομα χρήστη και κωδικό πρόσβασης) ύστερα από αίτησή τους. Τα αιτήματα, συνοδεύονται υποχρεωτικά από επισυναπτόμενο ηλεκτρονικό αρχείο σε μορφή αρχείου .pdf, με το κείμενο των ερωτημάτων, το οποίο υποχρεωτικά πρέπει να είναι ψηφιακά υπογεγραμμένο. Αιτήματα παροχής διευκρινίσεων που υποβάλλονται είτε με άλλο τρόπο είτε το ηλεκτρονικό αρχείο που τα συνοδεύει δεν είναι ψηφιακά υπογεγραμμένο, δεν εξετάζονται. Τα αιτήματα για συμπληρωματικές πληροφορίες πρέπει να κατατίθενται σύμφωνα με τα καθοριζόμενα στη § 2 του άρθρου 67 Ν.4412/16 που ορίζουν ότι οι αναθέτουσες αρχές παρέχουν σε όλους τους προσφέροντες που συμμετέχουν στη διαδικασία σύναψης σύμβασης συμπληρωματικές πληροφορίες σχετικά με τις προδιαγραφές και οποιαδήποτε σχετικά δικαιολογητικά το αργότερο έξι (6) ημέρες πριν από τη λήξη της προθεσμίας που έχει οριστεί για την παραλαβή των προσφορών. [...]

A2. Τεχνική Προσφορά

Η τεχνική προσφορά θα πρέπει να καλύπτει όλες τις απαιτήσεις και τις προδιαγραφές που έχουν τεθεί από την αναθέτουσα αρχή με την παρούσα και τα επισυναπτόμενα παραρτήματα, περιγράφοντας ακριβώς πώς οι

συγκεκριμένες απαιτήσεις και προδιαγραφές πληρούνται. Περιλαμβάνει ιδίως τα έγγραφα και δικαιολογητικά, βάσει των οποίων θα αξιολογηθεί η καταλληλότητα των προσφερόμενων ειδών, σύμφωνα με την παρούσα και τα παραρτήματά της.

....

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ -ΕΙΔΙΚΗ ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ-

ΕΙΔΙΚΗ ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ

Άρθρο 3ο Τεχνικές προδιαγραφές Οι κάτωθι τεχνικές προδιαγραφές αφορούν στην προμήθεια και τοποθέτηση συνθετικού χλοοτάπητα, σύμφωνα με τις προδιαγραφές της FIFA, σε πέντε γήπεδα του Δήμου Θηβαίων, όπως επακριβώς αναφέρεται στην τεχνική περιγραφή..... Αναλυτικότερα, οι ελάχιστες απαιτούμενες τεχνικές προδιαγραφές του συνθετικού χλοοτάπητα, επί ποινή αποκλεισμού, παρατίθενται παρακάτω. Τα αντίστοιχα έγγραφα που αποδεικνύουν ότι τα υλικά της προμήθειας πληρούν τις κάτωθι προδιαγραφές θα συμπεριλαμβάνονται στον φάκελο της Τεχνικής προσφοράς των συμμετεχόντων.

Άρθρο 4ο Απαιτούμενα δικαιολογητικά Στην παρούσα προμήθεια ισχύουν, όπου απαιτούνται οι προδιαγραφές DIN, οι αντίστοιχες ΕΛΟΤ, οι διεθνείς ISO, και της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το σύστημα του συνθετικού χλοοτάπητα θα πρέπει να συνοδεύεται από τα ακόλουθα πιστοποιητικά και ο κάθε υποψήφιος να τα προσκομίζει με την τεχνική του προσφορά επί ποινή αποκλεισμού:

1. Έκθεση αποτελεσμάτων εργαστηριακών δοκιμών ελέγχου από εγκεκριμένο από την FIFA εργαστήριο διενέργειας των απαιτούμενων δοκιμών σύμφωνα με το νέο εγχειρίδιο (manual) της FIFA του 2015.
2. Ο κατασκευαστής να είναι προτιμώμενος από τη FIFA (FIFA PREFERRED PRODUCER).
3. Ο προσφερόμενος συνθετικός χλοοτάπητας πρέπει να φέρει σε ισχύ πιστοποιητικό τις Παγκόσμιας Ομοσπονδίας Ποδοσφαίρου, τύπου FIFA Quality Pro.

4. Αποτελέσματα εργαστηριακών δοκίμων σε προσφερόμενο συνθετικό χλοοτάπητα σύμφωνα με Πρότυπο EN 15330-1.

5. Αποτελέσματα εργαστηριακών δοκίμων σε προσφερόμενο συνθετικό χλοοτάπητα σύμφωνα με πρότυπα EN 15330-1 και NF P90-112 (2016). Ιδιαίτερα σημαντικά κρίνονται τα αποτελέσματα τοξικού έλεγχου του χλοοτάπητα και τον υλικών πλήρωσης με σαφείς ενδείξεις που αφορούν τις βλαβερές προς χρηστές ουσίες που εξετάζει το πρότυπο.

6. Αποτελέσματα εργαστηριακών δοκίμων σε προσφερόμενο συνθετικό χλοοτάπητα για την συμπεριφορά στην καύση, σύμφωνα με πρότυπο EN 15330-1.

7. Αποτέλεσμα δοκιμής μακροχρόνιας φθοράς προσφερόμενου συνθετικού χλοοτάπητα με την γνωστή μέθοδο Lisport σύμφωνα με το DIN EN 15306, για 200.000 κύκλους. Αυτή η μέθοδος παρέχει μέγιστο βαθμό ασφάλισης ότι ο προσφερόμενος χλοοτάπητας θα παραμείνει σε άριστη αγωνιστική κατάσταση μετά από πολλά χρόνια χρήσης, εφόσον δεν παρουσιάζει καμία ορατή φθορά στην ίνα η σε άλλο μέρος τις επιφάνειας του συνθετικού χλοοτάπητα, στον έλεγχο στους 200 000 κύκλους.

Περαιτέρω, κατόπιν αιτημάτων υποβολής διευκρινήσεων επί των όρων της διακήρυξης από υποψηφίους συμμετέχοντες, η αναθέτουσα αρχή διευκρίνισε στις 26.07.2019, με δύο διαφορετικά απαντητικά έγγραφα, τα κάτωθι: «1. Σύμφωνα με τη διακήρυξη, ο χλοοτάπητας θα πρέπει να πληρεί τα χαρακτηριστικά που αναφέρονται στον οδηγό FIFA Manual 2015, όπου συμπεριλαμβάνεται και η δοκιμή Lisport XL, η οποία είναι αποδεκτή. Όμως η Αναθέτουσα Αρχή, ως επιπρόσθετο κριτήριο συμμόρφωσης, ζητεί επιπλέον και τη δοκιμή Lisport σύμφωνα με τις προδιαγραφές κατά DIN EN 15306, στην οποία οι μετρήσεις είναι διαφορετικές- 1.) Η πρόβλεψη απόδειξης με ισοδύναμα έγγραφα ισχύει μόνο για πρότυπα διασφάλισης ποιότητας και πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης, σύμφωνα με το άρθρο 82 του Ν. 4412/2016. 2.) Στο περιεχόμενο της εγγύησης του συνθετικού τάπητα δεν γίνονται αποδεκτοί περιοριστικοί όροι ή όροι εξαίρεσης όπως π.χ. καιρικές συνθήκες στον τόπο του έργου, ωράριο χρήσης κ.λ.π».

20. Επειδή, κατά τα παγίως γενόμενα δεκτά από τη νομολογία, η Διακήρυξη του διαγωνισμού αποτελεί κανονιστική πράξη, η οποία διέπει το διαγωνισμό και δεσμεύει τόσο την αναθέτουσα αρχή, η οποία διενεργεί αυτόν (ΕΣ Πράξεις VI Τμήματος 78/2007,19/2005,31/2003), όσο και τους διαγωνιζόμενους. Η δε παράβαση των διατάξεων (όρων) αυτής, οδηγεί σε ακυρότητα των εγκριτικών πράξεων του αποτελέσματος του διαγωνισμού και των κατακυρωτικών αυτού πράξεων (ΟΛΣΤΕ 2137/1993). Κατά συνέπεια, τυχόν παράβαση ουσιώδους όρου της διακήρυξης, είτε κατά τη διάρκεια του διαγωνισμού, είτε κατά τη συνομολόγηση της σύμβασης, καθιστά μη νόμιμη τη σχετική διαδικασία (ΕΣ Πράξη VI Τμήματος 78/2007).

21. Επειδή οι όροι που τίθενται επί ποινή αποκλεισμού από τη διακήρυξη, αποτελούν δέσμια αρμοδιότητα της Επιτροπής Διαγωνισμού να αποκλείσει την παρουσιάζουσα έλλειψη/απόκλιση προσφορά (ΣΤΕ 743/2000), σύμφωνα με την αρχή της ισότιμης μεταχείρισης των διαγωνιζομένων και της διαφάνειας της διαδικασίας, που επιβάλλει την εφαρμογή τους κατά τρόπο ενιαίο για όλους τους προσφέροντες κατά την υποβολή, αλλά και αξιολόγηση προσφορών (ΔΕΕ, απόφαση της 18ης Οκτωβρίου 2001, C-19/00 *Siac Construction Ltd*, Συλλογή 2001, σ. I-7725, σκέψεις 34 και 44 και απόφαση της 25ης Απριλίου 1996, C-87/94, Επιτροπή κατά Βελγίου, Συλλογή 1996, σ. I-2043, σκέψη 54).

22. Επειδή, όπως αναφέρεται ρητώς στο άρθρο 18 του ν. 4412/2016 και παγίως έχει κριθεί από τη νομολογία (ΕΑ ΣΤΕ Β΄ Τμ. 1135/2010), οι όροι διακήρυξης διαγωνισμού για την ανάθεση δημόσιας σύμβασης πρέπει να μην παραβιάζουν τις θεμελιώδεις αρχές του ελεύθερου ανταγωνισμού και της ίσης μεταχείρισης των επιχειρηματιών (βλ., μεταξύ άλλων, για την αρχή της ίσης μεταχείρισης των οικονομικών φορέων στο πλαίσιο ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων τις αποφάσεις: της 29ης Απριλίου 2004, *Επιτροπή κατά CAS Succhi di Frutta*, C-496/99 P, EU:C:2004:236, σκέψη 110, και της 12ης Μαρτίου 2015, *eVigilo*, C-538/13, EU:C:2015:166, σκέψη 33, της 29ης Μαρτίου 2012,

SAG *ELV Slovensko* κ.λπ., C-599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 36, καθώς και της 10ης Οκτωβρίου 2013, *Manova*, C-336/12, EU:C:2013:647, σκέψη 31).

23. Επειδή, όπως έχει παγίως κριθεί υπό το προϊσχύον νομοθετικό καθεστώς, η πράξη περί παροχής διευκρινίσεων αποτελεί πράξη εκτελεστή, υποκείμενη σε προσφυγή και εφ' όσον δεν αμφισβητηθεί η νομιμότητά της, οι παρεχόμενες με αυτήν διευκρινίσεις εντάσσονται στο κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού, συμπληρώνοντας τους σχετικούς όρους της διακήρυξης, στους οποίους αναφέρονται (πρβλ. Ε.Α. ΣΤΕ 190/2015, 108/2015, 55/2015, 44/2015, 92/2014, 254/2012, 45/2008, ΔΕφΑθ (αναστ.) 451/2014, 437/2013 αλλά και Δημήτριο Γ Ράικο, Δίκαιο Δημοσίων Συμβάσεων, Β' έκδοση, Εκδόσεις Σάκκουλα, 2017, σελ. 340).

24. Επειδή η απάντηση της αναθέτουσας αρχής επί αιτήματος παροχής διευκρινίσεων για σαφή όρο της διακήρυξης στην οποία απλώς επαναλαμβάνονται οι ρυθμίσεις της διακήρυξης, ουδεμία μεταβολή επιφέρει στον νομικό κόσμο και δεν υπόκειται ως πράξη μη εκτελεστή σε προδικαστική προσφυγή (ΕΑ ΣΤΕ 426/2011) αλλά συνιστά επιβεβαιωτική πράξη στην οποία το θεσμικό όργανο εμμένει στην προηγούμενη ρύθμισή του που επαναλαμβάνεται στη νέα πράξη (βλ. και απόφαση ΑΕΠΠ υπ' αριθμ. 5/2018). Περαιτέρω, μόνο όταν με τις διευκρινίσεις αίρονται ανακρίβειες ή ασάφειες όρων ή μνημονευόμενων στη διακήρυξη στοιχείων αυτές συνιστούν πράξη εκτελεστή (πρβλ. ΣΤΕ Ε.Α. 473/2010, 758, 45/2008, 952/2007), καθώς οι εν θέματι διευκρινίσεις δεν επιβεβαιώνουν το περιεχόμενο της διακήρυξης αλλά το αποσαφηνίζουν παρέχοντας κάποιο κρίσιμο νέο στοιχείο που επηρεάζει τη δυνατότητα υποβολής προσφοράς των συμμετεχόντων (πρβλ. Ε.Α. 474/2005, 532/2004).

25. Επειδή ουσιώδεις θεωρούνται τροποποιήσεις όρων της διακήρυξης που αφορούν στις τεχνικές απαιτήσεις που καθορίζουν τα απαιτούμενα χαρακτηριστικά του υπό προμήθεια είδους, όπως όταν οι τροποποιήσεις

αφορούν σε ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και ιδιότητες του υπό προμήθεια υλικού (πρβλ. Πράξη VI Τμημ. 71/2003, Πράξεις ΣΤ' Κλιμακίου 20/2009, 10,66/2007,130/2003, 17/2006).

26. Επειδή, κατά πάγια νομολογία η αναθέτουσα αρχή είναι καταρχήν ελεύθερη, να διαμορφώνει, κατά την κρίση της, τους όρους της διακήρυξης για την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων, καθορίζοντας τις τεχνικές προδιαγραφές με βάση τις ανάγκες και την σκοπιμότητα χρήσης, η δε θέσπιση με την διακήρυξη των προδιαγραφών, που η αναθέτουσα αρχή κρίνει πρόσφορες ή αναγκαίες για την καλύτερη εξυπηρέτηση των αναγκών της, δεν παραβιάζει τους κανόνες του ανταγωνισμού εκ μόνου του λόγου ότι συνεπάγεται αδυναμία συμμετοχής στον διαγωνισμό ή καθιστά ουσιωδώς δυσχερή την συμμετοχή σ' αυτόν τινών διαγωνιζομένων, των οποίων τα προϊόντα δεν πληρούν τις προδιαγραφές αυτές, δεδομένου ότι από την φύση τους οι προδιαγραφές περιορίζουν τον κύκλο των δυναμένων να συμμετάσχουν στον διαγωνισμό προσώπων, η δε σκοπιμότητα της θέσπισής τους εν γένει απαραδέκτως αμφισβητείται από τον προτιθέμενο να μετάσχει στον διαγωνισμό. Ελέγχονται, όμως, και στην περίπτωση αυτή, οι τεχνικές προδιαγραφές από της απόψεως της τηρήσεως της τήρησης του εγχώριου κι ενωσιακού δικαίου και περαιτέρω της αρχής της ίσης μεταχείρισης και της απαγόρευσης των διακρίσεων καθώς και της αρχής της αναλογικότητας (βλ. ΣΤΕ 9/2015 (ΑΣΦ), Ε.Α. 415/2014, 354/2014, 257/2010, Ε.Α. 3719/2011, 676, 214/2011, 1140/2010, 1354, 670/2009, 438/2008, 303/2007, 977/2006).

27. Επειδή, όπως κρίθηκε από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, (C-413/17 της 25ης Οκτωβρίου 2018 «Roche Lietuva» UAB, σκ. 26-42), κατά το άρθρο 42 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ (που ενσωματώθηκε στο εθνικό δίκαιο με το άρθρο 54 του ν.4412/2016), παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, οι τεχνικές προδιαγραφές, που ορίζονται στο σημείο 1 του Παραρτήματος VII της οδηγίας αυτής (Παράρτημα VII του Προσαρτήματος Α του ν.4412/2016), παρατίθενται στα έγγραφα της διαδικασίας συνάψεως της συμβάσεως και καθορίζουν τα

χαρακτηριστικά που απαιτείται να έχουν τα έργα, οι υπηρεσίες ή οι προμήθειες. Δυνάμει του άρθρου 42, παράγραφος 3, της οδηγίας αυτής, οι τεχνικές προδιαγραφές μπορούν να διατυπώνονται με διάφορους τρόπους, και συγκεκριμένα είτε ως επιδόσεις ή λειτουργικές απαιτήσεις είτε με παραπομπή σε τεχνικές προδιαγραφές και, κατά σειρά προτεραιότητας, σε εθνικά πρότυπα που μεταφέρουν ευρωπαϊκά πρότυπα, ευρωπαϊκές τεχνικές αξιολογήσεις, κοινές τεχνικές προδιαγραφές, διεθνή πρότυπα, άλλα τεχνικά συστήματα αναφοράς που έχουν θεσπιστεί από ευρωπαϊκούς φορείς τυποποίησης ή, όταν αυτά δεν υπάρχουν, σε εθνικά πρότυπα, εθνικές τεχνικές εγκρίσεις ή εθνικές τεχνικές προδιαγραφές στον τομέα του σχεδιασμού, του υπολογισμού και της εκτέλεσης των έργων και της χρησιμοποίησης των προμηθειών, είτε με συνδυασμό των δύο τρόπων αυτών. Συναφώς, διαπιστώνεται ότι το ως άνω άρθρο 42, παράγραφος 3, καθόσον προβλέπει ότι οι τεχνικές προδιαγραφές πρέπει να διατυπώνονται υπό τη μορφή αρκούντως ακριβών επιδόσεων ή λειτουργικών απαιτήσεων ή με παραπομπή σε τεχνικές προδιαγραφές και διάφορα πρότυπα, ουδόλως αποκλείει τη δυνατότητα της αναθέτουσας αρχής να διευκρινίσει, στο πλαίσιο διαγωνισμού, τα χαρακτηριστικά λειτουργίας και χρήσεως του προς προμήθεια επιμέρους εξοπλισμού και των προς προμήθεια επιμέρους μέσων. Εξάλλου, πρέπει να σημειωθεί, αφενός, ότι το γράμμα του άρθρου 42, παράγραφος 3, της οδηγίας 2014/24 δεν προβλέπει οποιαδήποτε ιεραρχική κατάταξη των μεθόδων διατυπώσεως των τεχνικών προδιαγραφών ούτε επιβάλλει την κατά προτίμηση χρήση κάποιας από τις μεθόδους αυτές. Αφετέρου, από τη διάταξη αυτή προκύπτει ότι η νομοθεσία της Ένωσης περί τεχνικών προδιαγραφών αναγνωρίζει ευρύ περιθώριο εκτιμήσεως στην αναθέτουσα αρχή κατά τη διατύπωση των τεχνικών προδιαγραφών ορισμένης συμβάσεως. Το περιθώριο εκτιμήσεως αυτό δικαιολογείται από το γεγονός ότι οι αναθέτουσες αρχές γνωρίζουν καλύτερα τις προμήθειες που χρειάζονται και είναι οι πλέον αρμόδιες να καθορίζουν τις προϋποθέσεις που πρέπει να συντρέχουν ώστε να επιτευχθεί το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα. Εντούτοις, η οδηγία 2014/24 επιβάλλει ορισμένα όρια τα οποία η αναθέτουσα αρχή οφείλει να σέβεται. Ειδικότερα, κατά το άρθρο 42, παράγραφος 2, της οδηγίας 2014/24,

οι τεχνικές προδιαγραφές απαιτείται να εξασφαλίζουν ισότιμη πρόσβαση των οικονομικών φορέων στη διαδικασία συνάψεως συμβάσεως και δεν πρέπει να έχουν ως αποτέλεσμα τη δημιουργία αδικαιολόγητων εμποδίων στο άνοιγμα των δημόσιων συμβάσεων στον ανταγωνισμό. Η απαίτηση αυτή συγκεκριμενοποιεί, στο πλαίσιο της κατάρτισης των τεχνικών προδιαγραφών, την αρχή της ίσης μεταχείρισεως όπως αυτή κατοχυρώνεται με το άρθρο 18, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, της εν λόγω οδηγίας. Κατά τη διάταξη αυτή, οι αναθέτουσες αρχές αντιμετωπίζουν τους οικονομικούς φορείς ισότιμα και χωρίς διακρίσεις και ενεργούν με διαφανή και αναλογικό τρόπο. Όπως, δε έχει κρίνει το Δικαστήριο, οι αρχές της ίσης μεταχείρισεως, της απαγορεύσεως των διακρίσεων και της διαφάνειας έχουν καθοριστική σημασία όσον αφορά τις τεχνικές προδιαγραφές, δεδομένου του κινδύνου δημιουργίας δυσμενών διακρίσεων εξαιτίας της επιλογής των τεχνικών προδιαγραφών ή λόγω του τρόπου με τον οποίο οι προδιαγραφές αυτές διατυπώνονται (βλ., όσον αφορά την οδηγία 2004/18, απόφαση της 10ης Μαΐου 2012, Επιτροπή κατά Κάτω Χωρών, C-368/10, EU:C:2012:284, σκέψη 62). Το άρθρο 18, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, της οδηγίας 2014/24 (το οποίο, ενσωματώθηκε στο εθνικό δίκαιο με το άρθρο 18 του ν.4412/2016), διευκρινίζει επίσης ότι ο σχεδιασμός της διαδικασίας συνάψεως ορισμένης συμβάσεως, δεν επιτρέπεται να γίνεται με σκοπό τον αποκλεισμό της συμβάσεως αυτής από το πεδίο εφαρμογής της εν λόγω οδηγίας ή τον τεχνητό περιορισμό του ανταγωνισμού και ότι ο ανταγωνισμός θεωρείται ότι περιορίζεται τεχνητά όταν οι διαδικασίες συνάψεως συμβάσεων έχουν σχεδιαστεί με σκοπό την αδικαιολόγητα ευνοϊκή ή δυσμενή μεταχείριση ορισμένων οικονομικών φορέων. Στο ίδιο πνεύμα, η αιτιολογική σκέψη 74 της οδηγίας 2014/24 αναφέρει ότι «θα πρέπει να είναι δυνατή η υποβολή προσφορών που αντικατοπτρίζουν την ποικιλία των προτύπων για τεχνικές λύσεις και των τεχνικών προδιαγραφών στην αγορά. Πράγματι, κατά τη σχετική με τις δημόσιες συμβάσεις προμηθειών νομολογία, η μη προσθήκη των λέξεων «ή ισοδύναμο» μετά τον καθορισμό, στη συγγραφή υποχρεώσεων είναι δυνατό όχι μόνο να αποτρέψει από την υποβολή προσφορών τους οικονομικούς φορείς που χρησιμοποιούν ανάλογα προς το προϊόν αυτό

συστήματα, αλλά μπορεί επίσης να παρεμβάλει εμπόδια στα ρεύματα εισαγωγών στο πλαίσιο του διασυνοριακού εμπορίου εντός της Ένωσης, καθώς η σχετική σύμβαση επιφυλάσσεται μόνο στους προμηθευτές που προτίθενται να χρησιμοποιήσουν το ειδικώς μνημονευόμενο προϊόν (βλ., υπ' αυτή την έννοια, διάταξη της 3ης Δεκεμβρίου 2001, Vestergaard, C-59/00, EU:C:2001:654, σκέψη 22 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

28. Επειδή, ο προσφεύγων με τον πρώτο λόγο της προσφυγής ισχυρίζεται ότι η πρόβλεψη του σημ. 6 του άρ. 4 του ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ III της διακήρυξης (όπως περαιτέρω μαζί με άλλες διατάξεις της διακήρυξης διευκρινίσθηκε ειδικώς ως προς τη μη δυνατότητα λήψης υπόψη καν ισοδυνάμου), είναι παράνομη και επίσης, ανεπίδεκτη υλοποίησης και πλήρωσης, ασαφής ως εκ του αποτελέσματος καίτοι ο ίδιος κατέχει το κατάλληλο πρότυπο για την καύση, δηλαδή το EN13501, δεν μπορεί να καλύψει τους όρους της διακήρυξης, επειδή αυτή εσφαλμένα ζητά το EN15330-1 για απόδειξη συμπεριφοράς στην καύση, την ώρα που το πρότυπο EN 15330-1 δεν αφορά συμπεριφορά στην καύση, παράλληλα δεν υφίσταται πρόβλεψη περί ισοδυναμίας βάσει της οποίας θα καταστεί δυνατή η κάλυψη του σφάλματος της αναθέτουσας αρχής, προσκομίζοντας σε κάθε περίπτωση το πρότυπο 13501, προκειμένου να αποδειχθεί συμπεριφορά στην καύση.

Η αναθέτουσα αρχή με τις οικείες απόψεις της ισχυρίζεται ότι πράγματι, διαπιστώθηκε ότι εκ παραδρομής, λόγω τυπογραφικού λάθους, στο σημείο 6 του άρθρου 4 του ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ III της Προκήρυξης αναφέρεται ότι τα αποτελέσματα εργαστηριακών δοκιμών για την συμπεριφορά στην καύση πρέπει να συμμορφώνονται με το πρότυπο EN15330-1 αντί του ορθού EN 13501, όπως επισημαίνεται στην Προσφυγή.

29. Επειδή, το ευρωπαϊκό πρότυπο EN 13501-1 παρέχει τη διαδικασία ταξινόμησης αντίδρασης στην καύση για όλα τα προϊόντα και δομικά στοιχεία, ενώ το ευρωπαϊκό πρότυπο EN 15330-1 καθορίζει τις επιδόσεις, την ανθεκτικότητα, την ταυτοποίηση προϊόντων και τις απαιτήσεις δοκιμών

εγκαταστάσεων για αθλητικές επιφάνειες συνθετικού χλοοτάπητα που χρησιμοποιούνται κυρίως σε εξωτερικούς χώρους. Ο δε επίμαχος όρος του σημείου 6 του άρθρου 4 του Παραρτήματος III, ρητά αναφέρεται στην συμπεριφορά στην καύση. Επομένως, εναργώς προκύπτει ότι, είτε η παραπομπή στο οικείο πρότυπο είναι πλημμελής, είτε ότι η αναθέτουσα αρχή δεν επιθυμεί τη συμπεριφορά στην καύση, αλλά καθορισμό επιδόσεων, εν πάσει περιπτώσει υφίσταται πλημμέλεια των όρων της διακήρυξης, κατά παράβαση της παρ. 1 του άρθρου 53 του ν. 4412/2016, όπως, άλλωστε αποδέχεται και η αναθέτουσα αρχή με τις οικείες απόψεις της ότι η οικεία παραπομπή τέθηκε εκ παραδρομής ενώ το ορθό αφορά στο πρότυπο EN 15330-1. Συνεπώς, οι οικείοι ισχυρισμοί του προσφεύγοντος είναι βάσιμοι και ο επίμαχος όρος πρέπει να ακυρωθεί.

30. Επειδή, περαιτέρω, ο προσφεύγων στον πρώτο λόγο της προσφυγής του, ισχυρίζεται ότι στην οικεία διακήρυξη δεν υφίσταται αναφορά περί δυνατότητας κατάθεσης ισοδύναμων πιστοποιητικών, κατά παράβαση των άρθρων 54 και 56 του ν. 4412/2016. Η αναθέτουσα αρχή επ' αυτού ουδέν αναφέρει.

31. Επειδή, από τη σαφή και ρητή διατύπωση της παρ. 3 του άρθρου 54 του ν. 4412/2016, εναργώς συνάγεται ότι οι τεχνικές προδιαγραφές εφόσον διατυπώνονται με παραπομπή πέραν των τεχνικών προδιαγραφών, με σειρά προτεραιότητας, σε εθνικά πρότυπα που αποτελούν μεταφορά ευρωπαϊκών προτύπων, σε ευρωπαϊκές τεχνικές εγκρίσεις, σε κοινές τεχνικές προδιαγραφές, σε διεθνή πρότυπα, σε άλλα τεχνικά συστήματα αναφοράς που έχουν θεσπιστεί από ευρωπαϊκούς οργανισμούς τυποποίησης ή -όταν αυτά δεν υπάρχουν- σε εθνικά πρότυπα, κάθε παραπομπή θα πρέπει να συνοδεύεται από τον όρο ή «ισοδύναμο» (βλ. και Οδηγία 2014/24/ΕΕ, Προοίμιο, σημ. 74). Επομένως, εκ της αρχής της τεχνικής ουδετερότητας ως προς την εξέταση πλήρωσης τεχνικών προδιαγραφών, η οποία αρχή ιδρύεται εκ του άρθρου 54 Ν. 4412/2016, προκύπτει ότι, δεν μπορεί να τίθεται νομίμως όρος διακήρυξης που να αποκλείει τη δυνατότητα των μετεχόντων να υποβάλλουν ισοδύναμα

αποδεικτικά μέσα, επαληθευμένα, εν προκειμένω, από τρίτο μέρος, προς απόδειξη της εκ μέρους τους πλήρωσης των τεχνικών προδιαγραφών. Εφόσον δηλαδή, η πλήρωση αυτή καταρχήν ορίζεται ως απαίτηση προσκόμισης ελέγχου βάσει συγκεκριμένου προτύπου, κάθε πιστοποιητικό ισοδύναμου οργανισμού αξιολόγησης της συμμόρφωσης που αποδεικνύει τα ίδια με όσα αποδεικνύει το εκ της διακήρυξης απαιτούμενο πιστοποιητικό, θα πρέπει να θεωρείται ισοδύναμο αποδεικτικό μέσο, όπως προκύπτει από τη συνδυαστική θεώρηση των παραγράφων 3 περ.β και 5 του άρθρου 54 και του άρθρου 56 παρ.1. Ρητά άλλωστε, προκύπτει και από την αιτιολογική σκέψη 74 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ ότι σε περίπτωση αναφοράς σε ευρωπαϊκό πρότυπο ή, ελλείψει αυτού, σε εθνικό πρότυπο, θα πρέπει να εξετάζονται από τις αναθέτουσες αρχές, προσφορές βασιζόμενες σε άλλες ισοδύναμες λύσεις, δηλαδή η αναθέτουσα αρχή δεν έχει προς τούτο διακριτική ευχέρεια αλλά δέσμια αρμοδιότητα ελέγχου του ισοδύναμου ή μη της λύσης, βάσει των εκ μέρους του προσφέροντος κατατεθέντων στοιχείων (βλ. και σκέψη 27 της παρούσας). Επομένως, δοθέντος ότι η αναθέτουσα αρχή δεν προέβλεψε την ως άνω δυνατότητα απόδειξης δια ισοδύναμων εγγράφων και παράλληλα με τις εκ μέρους της παρεχόμενες διευκρινήσεις, που αποτελούν κανονιστικό πλαίσιο της διαγωνιστικής διαδικασίας κατά τα αναλυτικά αναφερόμενα στις σκέψεις 23-24 της παρούσας, περιόρισε την πρόβλεψη απόδειξης με ισοδύναμα έγγραφα στα πρότυπα διασφάλισης ποιότητας και στα πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης, αποκλείοντας τις τεχνικές προδιαγραφές, ως βασίμως ισχυρίζεται ο προσφεύγων, παραβίασε τις διατάξεις των άρθρων 54 και 56 του ν. 4412/2016. Συνεπώς, σε συνέχεια και όσων αναφέρθηκαν στην προηγούμενη σκέψη, γίνονται δεκτοί οι ισχυρισμοί του προσφεύγοντος τόσο περί ανεπίδεκτης υλοποίησης πλήρωσης του επίμαχου όρου λόγω του ότι αναγράφεται μη σχετικό με την καύση πρότυπο, όσο και περί της ρητής αναφοράς μη δυνατότητας απόδειξης των τεχνικών προδιαγραφών δια ισοδυναμίας, και ο επίμαχος όρος θα πρέπει, ομοίως, να ακυρωθεί.

32. Επειδή, ο προσφεύγων με τον δεύτερο λόγο της προσφυγής προσβάλλει τον όρο του σημ. 7 του άρ. 4 του ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ III ως διευκρινίσθηκε μαζί με άλλες διατάξεις της διακήρυξης, και εν προκειμένω ως ρητά αναφέρει στην υπό εξέταση προσφυγή, δεν προσβάλλει ότι η διακήρυξη ζήτησε έλεγχο με βάση το απλό LISPORT, αλλά το ότι εμποδίζεται να συμμετάσχει με τον ίδιο ακριβώς έλεγχο μεθόδου LISPORT με το όλως ισοδύναμο και υπέρτερο και σύγχρονο και αναγνωρισμένο ως όργανο ελέγχου των tests της FIFA, μηχάνημα LISPORT XL, και το βάσει της δυναμικότητάς του, αντίστοιχο και ανάλογο αποτέλεσμα φθοράς κατά παράβαση των άρθρων 54 και 56 του ν. 4412/2016. Επίσης, ισχυρίζεται ότι η διακήρυξη ζητά, μη νομίμως, αυτοτελώς δύο αποδεικτικά μέσα με τον ίδιο σκοπό και για την απόδειξη του ίδιου αντικειμένου, διότι η Αναθέτουσα Αρχή, ως επιπρόσθετο κριτήριο συμμόρφωσης, ζητεί επιπλέον και τη δοκιμή Lisport σύμφωνα με τις προδιαγραφές κατά DIN EN 15306, στην οποία οι μετρήσεις είναι διαφορετικές αλλά και ότι η διακήρυξη περιορίζει τη δυνατότητα προσκόμισης απόδειξης ελέγχου σε τεχνητή φθορά με μέθοδο LISPORT, μόνο σε ελέγχους που διενεργούνται με απλό LISPORT και όχι LISPORT XL.

Η αναθέτουσα αρχή ισχυρίζεται ότι η επιτυχής δοκιμή του προσφερόμενου χλοοτάπητα σε μακροχρόνια φθορά για 200.000 κύκλους Lisport αποδεικνύεται μέσω εφαρμογής του προτύπου DIN EN 15306. Προσφορές διαγωνιζομένων που θα αποδείξουν την αντοχή του προσφερόμενου χλοοτάπητα σε μακροχρόνια φθορά για 200.000 κύκλους Lisport με οποιονδήποτε άλλο τρόπο θα γίνουν αποδεκτές, κατ' εφαρμογή του άρθρου 54 παρ. 5 και ότι διαγωνιζόμενος που θα επικαλεστεί αντοχή ισοδύναμη με 200.000 κύκλους Lisport μέσω δοκιμών σε κύκλους Lisport XL ή σε οποιονδήποτε άλλο κύκλο, θα πρέπει απλά να αποδείξει το ισοδύναμο μέσω σχετικής βεβαίωσης της Lisport ή οποιουδήποτε άλλου φορέα. Επίσης, ισχυρίζεται ότι το σημείο 3 του άρθρου 4 που ζητείται πιστοποιητικό τύπου FIFA QUALITY PRO, αφορά σε πρόσθετη επιμέρους απαίτηση η οποία δεν

επικεντρώνει σε επιμέρους αυτοτελές ειδικότερο τεστ μιας εκ των περισσότερων, πτυχών του πιστοποιητικού τύπου FIFA Quality Pro.

33. Επειδή, στη διακήρυξη ορίζεται ότι «3. Ο προσφερόμενος συνθετικός χλοοτάπητας πρέπει να φέρει σε ισχύ πιστοποιητικό τις Παγκόσμιας Ομοσπονδίας Ποδόσφαιρου, τύπου FIFA Quality Pro». «7. Αποτέλεσμα δοκιμής μακροχρόνιας φθοράς προσφερόμενου συνθετικού χλοοτάπητα με την γνωστή μέθοδο Lisport σύμφωνα με το DIN EN 15306, για 200.000 κύκλους. Αυτή η μέθοδος παρέχει μέγιστο βαθμό ασφάλισης ότι ο προσφερόμενος χλοοτάπητας θα παραμείνει σε άριστη αγωνιστική κατάσταση μετά από πολλά χρόνια χρήσης, εφόσον δεν παρουσιάζει καμία ορατή φθορά στην ίνα η σε άλλο μέρος τις επιφάνειας του συνθετικού χλοοτάπητα, στον έλεγχο στους 200 000 κύκλους». Περαιτέρω, κατόπιν αιτημάτων υποβολής διευκρινήσεων επί των όρων της διακήρυξης, ως προβλέπεται από τη διακήρυξη, η αναθέτουσα αρχή στο ερώτημα «1) Στο Παράρτημα III, άρθρο 4 , • Στην παράγραφο 1 γίνεται αναφορά στο FIFA Manual 2015,• Στην παράγραφο 7 γίνεται αναφορά σε μέθοδο Lisport, Εδώ υπάρχει μια σοβαρή αντίφαση. Το FIFA Manual 2015 αναφέρεται σε δοκιμή μακροχρόνιας φθοράς με βάση την μέθοδο (αναβαθμισμένη) Lisport XL και όχι Lisport που δεν υφίσταται πια. Οι ζητούμενες μετρήσεις με βάση την μέθοδο Lisport XL είναι διαφορετικές και δεν συνάδουν με τις τιμές που αναγράφονται στην παράγραφο 7 του ίδιου άρθρου. Παρακαλώ επιβεβαιώστε ότι το LISPORT XL, με τις αντίστοιχες τιμές μέτρησης, είναι αποδεκτό.», διευκρίνισε, στις 26.07.2019, τα κάτωθι: «1. Σύμφωνα με τη διακήρυξη, ο χλοοτάπητας θα πρέπει να πληροί τα χαρακτηριστικά που αναφέρονται στον οδηγό FIFA Manual 2015, όπου συμπεριλαμβάνεται και η δοκιμή Lisport XL, η οποία είναι αποδεκτή. Όμως η Αναθέτουσα Αρχή, ως επιπρόσθετο κριτήριο συμμόρφωσης, ζητεί επιπλέον και τη δοκιμή Lisport σύμφωνα με τις προδιαγραφές κατά DIN EN 15306, στην οποία οι μετρήσεις είναι διαφορετικές»- Περαιτέρω, η αναθέτουσα αρχή, διευκρίνισε, επίσης, ότι «Η πρόβλεψη απόδειξης με ισοδύναμα έγγραφα ισχύει μόνο για πρότυπα διασφάλισης

ποιότητας και πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης, σύμφωνα με το άρθρο 82 του Ν. 4412/2016».

34. Επειδή, η αναθέτουσα αρχή, με τον επίμαχο όρο (παρ. 7 άρθρο 4 Παράρτημα ΙΙΙ), ως αρχικά τέθηκε στη διακήρυξη, ζήτησε αποτέλεσμα δοκιμής μακροχρόνιας φθοράς προσφερόμενου συνθετικού χλοοτάπητα με τη μέθοδο Lisport σύμφωνα με το DIN EN 15306, για 200.000 κύκλους. Στην δε παρ. 1, απαιτεί έκθεση αποτελεσμάτων εργαστηριακών δοκιμών ελέγχου από εγκεκριμένο από την FIFA εργαστήριο διενέργειας των απαιτούμενων δοκιμών σύμφωνα με το νέο εγχειρίδιο (manual) της FIFA του 2015, και στην παρ. 3 σε ισχύ πιστοποιητικό τις Παγκόσμιας Ομοσπονδίας Ποδόσφαιρου, τύπου FIFA Quality Pro. Στη συνέχεια, με τις εκ μέρους τις παρεχόμενες διευκρινήσεις, αποδέχθηκε μεν τη μέθοδο LISPORT XL, μεταγενέστερη της Lisport, αλλά διευκρίνισε ότι απαιτεί επιπρόσθετα και την προγενέστερη μέθοδο Lisport, ενώ παράλληλα αποκλείει την απόδειξη τεχνικών προδιαγραφών δια ισοδυναμίας. Στις εκ μέρους της παρεχόμενες απόψεις, αναγράφει ότι προσφορές που θα αποδείξουν την αντοχή του προσφερόμενου χλοοτάπητα σε μακροχρόνια φθορά για 200.000 κύκλους Lisport με οποιονδήποτε άλλο τρόπο, θα γίνουν αποδεκτές, κατ' εφαρμογή του άρθρου 54 παρ. 5. Δηλαδή, ουσιαστικά η αναθέτουσα αρχή, αποδέχεται πλέον, σε αντίθεση με τους όρους της διακήρυξης, ως συμπληρώθηκαν με τις εκ μέρους της παρεχόμενες διευκρινήσεις, ότι, θα ισχύσει η ισοδύναμη απόδειξη της επίμαχης τεχνικής προδιαγραφής και, ομολογεί, έμμεσα, την νομική βάση των οικείων ισχυρισμών του προσφεύγοντος, περί μη πρόβλεψης ισοδυναμίας. Επομένως, δοθέντος ότι ισχύουν *mutatis mutandis* τα αναγραφόμενα στη σκέψη 31 της παρούσας, γίνονται δεκτοί οι οικείοι ισχυρισμοί του προσφεύγοντος λόγω μη πρόβλεψης δυνατότητας απόδειξης δια ισοδυναμίας, όπου, πλέον, και βάσιμοι υποτιθέμενοι, οι έτεροι επάλληλοι ισχυρισμοί του προσφεύγοντος περί μη νόμιμης απαίτησης κατάθεσης, αυτοτελώς, δύο αποδεικτικών μέσων με τον ίδιο σκοπό για την απόδειξη του ίδιου αντικειμένου, προβάλλονται αλυσιστελώς, ομοίως και οι ισχυρισμοί του σχετικά με το πιστοποιητικό FIFA QUALITY PRO,

το οποίο άλλωστε, κατέχει, όπως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου, και εν προκειμένω τα συνοδευτικά της προσφυγής του έγγραφα, ο ίδιος δε ο προσφεύγων και στο εκ μέρους του κατατεθέν υπόμνημα ρητά ισχυρίζεται ότι ουδέποτε αμφισβήτησε την ευχέρεια της αναθέτουσας αρχής να απαιτεί το ελάχιστο, αλλά προσέβαλε την από αυτή επιβολή αποκλεισμού της δυνατότητας να αποδείξει τα αντίστοιχα, τα ίδια ή και τα περισσότερα, με εναλλακτικό μέσο, πρότυπα, πιστοποιήσεις και ελέγχους. Συνεπώς, ο επίμαχος όρος όπως αυτός διευκρινίσθηκε θα πρέπει να ακυρωθεί.

35. Επειδή με τον τρίτο λόγο της προσφυγής ο **προσφεύγων** ισχυρίζεται ότι πρέπει να ακυρωθεί το σημ. 5 του άρ. 4 του ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ ΙΙΙ της διακήρυξης (όπως περαιτέρω μαζί με άλλες διατάξεις της διακήρυξης διευκρινίσθηκε) και δη όσον αφορά τον εκεί θεσπιζόμενο όρο περί απαίτησης για πρότυπο NF P90-112 (2016) άνευ δυνατότητας υποβολής και λήψης υπόψη ισοδύναμου προτύπου και ελέγχου περί πλήρωσης των αποδεικνυόμενων δια του NF P-90 112 (2016) προδιαγραφών. Τούτο, τόσο ειδικώς περί των αποτελεσμάτων τοξικού ελέγχου του χλοοτάπητα, όσο και γενικώς για κάθε άλλο χαρακτηριστικό το πρότυπο αυτό ελέγχου τυχόν καλύπτει, αφού θα έπρεπε να είναι δυνατή η απόδειξη με ισοδύναμα πρότυπα και ελέγχους κάθε χαρακτηριστικού που το ζητούμενο πρότυπο καλύπτει. Περαιτέρω, ισχυρίζεται ότι, η υποβολή του NF P90 112 2016 ουδέν αυτοτελές αποδεικτικό ζητούμενο έχει, δεδομένου ότι εκτός του τοξικολογικού και περιβαλλοντικού αποδεικτικού ζητούμενο, κατά τα λοιπά υπερκαλύπτεται από συγχρόνως συναπαιτούμενα και συνυποβαλλόμενα δια της προσφοράς έγγραφα και ελέγχους, όπως το FIFA LAB TEST και το EN 15330-1. Επιπλέον, ως αναλυτικά εκτέθηκε στην παρούσα, επικαλείται πλήθος σχετικών αποφάσεων της ΑΕΠΠ καθώς και εκτενή ανάλυση περί του πιστοποιητικού REACH αλλά και το γεγονός ότι υφίσταται πλήθος άλλων προτύπων με αντίστοιχο με το ζητούμενο αποδεικτικό αντικείμενο, πολλώ δε μάλλον το υπερκαλύπτον όλα αυτά και εκ μέρους του κατεχόμενο REACH.

Αριθμός απόφασης: 1019/2019

Η αναθέτουσα αρχή ισχυρίζεται ότι πρόκειται για εντελώς διαφορετική προσέγγιση που αφορά στην περιβαλλοντική επίδραση που έχει ο συνθετικός χλοοτάπητας στο περιβάλλον, αφού τα αποτελέσματα στον ανθρώπινο οργανισμό είναι έμμεσα μέσω της μόλυνσης των υπόγειων υδάτων και την κατανάλωση προϊόντων μέσω της τροφικής αλυσίδας, σε αντίθεση με άμεση χρήση και επαφή που έχει ο αθλητής με το συγκεκριμένο προϊόν και την πιθανότητα μόλυνσης του από τοξικά παραγόμενα προϊόντα που ελέγχεται κατά REACH και τοποθετείται ισχυριζόμενη ότι ο τρίτος λόγος είναι αβάσιμος.

36. Επειδή, το πρότυπο NF P90 112 2016 καθορίζει τους όρους υλοποίησης που σχετίζονται με τα γήπεδα μεγάλων παιχνιδιών σε συνθετικό γρασίδι που χρησιμοποιούνται κυρίως σε εξωτερικούς χώρους και περιλαμβάνει μεταξύ άλλων στοιχεία σχετικά με το πότισμα, τον έλεγχο εργασιών, τη συντήρηση και τη χρήση τους και απευθύνεται στον κατασκευαστή, στον ιδιοκτήτη του έργου και στον υπεύθυνο του έργου (<https://www.boutique.afnor.org/xml-en/1903795/false>). Ο δε Κανονισμός (ΕΕ) 1907/2006, αφορά στην καταχώριση, στην αξιολόγηση, στην αδειοδότηση και τους περιορισμούς των χημικών προϊόντων (REACH) και στην ίδρυση του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Χημικών Προϊόντων, στοχεύει δε (σκ. 1 και 17 του εν λόγω Κανονισμού) στην πρόληψη και εξασφάλιση υψηλού επιπέδου προστασίας της υγείας του ανθρώπου και του περιβάλλοντος ([https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/HTML/?uri=CELEX:32006R1907R\(01\)&from=EL](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/HTML/?uri=CELEX:32006R1907R(01)&from=EL)). Σημειώνεται εν προκειμένω, ότι το γαλλικό πρότυπο NF P90 112 2016, δεν βρίσκεται δωρεάν διαθέσιμο στο διαδίκτυο.

37. Επειδή, κατά τους όρους της διακήρυξης ως αυτοί διευκρινίσθηκαν, δεν υφίσταται δυνατότητα εκ μέρους των προσφερόντων υποβολής και λήψης υπόψη, εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής, ισοδυνάμου προτύπου και ελέγχου περί πλήρωσης των αποδεικνυόμενων τεχνικών προδιαγραφών δια του προτύπου NF P-90 112 (2016) περί των αποτελεσμάτων τοξικού ελέγχου του χλοοτάπητα, όσο και γενικώς για κάθε άλλο χαρακτηριστικό, το πρότυπο αυτό

ελέγχου τυχόν καλύπτει. Επομένως, δοθέντος ότι ισχύουν ομοίως *mutatis mutandis* τα αναγραφόμενα στη σκέψη 31 της παρούσας, γίνονται δεκτοί οι ισχυρισμοί του προσφεύγοντος (βλ. ad hoc σκ. 42 των με αρ.822_823 Αποφάσεων ΑΕΠΠ του πρώην 3^{ου} Κλιμακίου), απορριπτόμενων και των ισχυρισμών της αναθέτουσας αρχής περί διαφορετικής προσέγγισης του επίμαχου προτύπου και του Κανονισμού REACH ο οποίος εξάλλου στοχεύει ταυτόχρονα στην εξασφάλιση υψηλού επιπέδου προστασίας της υγείας του ανθρώπου και του περιβάλλοντος, παρά τους περί του αντιθέτου ισχυρισμούς της αναθέτουσας αρχής, ήτοι ότι ο εν λόγω κανονισμός δεν αφορά στην περιβαλλοντική επίδραση αλλά στην άμεση χρήση και επαφή του αθλητή. Εξάλλου, η αναθέτουσα αρχή δεν απέδειξε εν τέλει, βάσει συγκεκριμένων στοιχείων και εγγράφων, την τήρηση της αρχής της ίσης μεταχείρισης και της απαγόρευσης των διακρίσεων καθώς και της αρχής της αναλογικότητας απαιτώντας την κατάθεση του εν λόγω πιστοποιητικού. Συγκεκριμένα, όπως, βασίμως ισχυρίζεται ο προσφεύγων, έχει αναφερθεί πλειστάκις σε προγενέστερες αποφάσεις της ΑΕΠΠ, ότι το πρότυπο REACH ελέγχει σε μοριακό επίπεδο το προϊόν και επί του πλήρους φάσματος παραγόντων που έχει θεσπίσει η ίδια η ΕΕ και ότι είναι το ανώτατο πιστοποιητικό κατά την ΕΕ περί διασφάλισης από τοξικούς παράγοντες. Περαιτέρω, όπως βασίμως ισχυρίζεται ο προσφεύγων στο κατατεθέν υπόμνημα του, υπάρχουν άλλα πρότυπα που ελέγχουν τη μη τοξικότητα και την απουσία βαρέων μετάλλων στα αντίστοιχα προϊόντα με την ίδια μεθοδολογία, όπως το DIN 18035-7, που εξίσου αποκλείονται από τη διακήρυξη. Καταληκτικά, κατά τα διδάγματα της κοινής λογικής και πείρας, εάν ένα συνθετικό προϊόν δεν περιλαμβάνει καν στη σύσταση του τις επίμαχες ουσίες δεν είναι δυνατόν και να τις παράξει ως αποτέλεσμα έκπλυσης δηλαδή διαβροχής με νερό, αφού αυτές οι ουσίες δεν μπορούν προφανώς να προκύψουν από το “πουθενά” χωρίς να υπάρχουν ήδη στο προϊόν (αντίστροφα, θα μπορούσαν να υπάρχουν στο προϊόν και έτσι να διακινδυνεύει κάποιος αθλητής και χρήστης από την είσοδο στον οργανισμό του με κάθε άλλο τυχόν τρόπο, τριβή, εισπνοή οτιδήποτε, αλλά να μην εμφανίζεται στην έκπλυση, λόγω παραμονής της ουσίας στη δομή του προϊόντος, όπως

βασίμως ισχυρίζεται ο προσφεύγων. Συνεπώς, θα πρέπει να ακυρωθεί ο προσβαλλόμενος όρος.

38. Επειδή, ενόψει των αρχών της ίσης μεταχείρισης των προμηθευτών και της διαφάνειας των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων δημόσιας προμήθειας, σε περίπτωση, όπως η παρούσα, ακύρωσης μίας ή περισσότερων διατάξεων της διακήρυξης που ρυθμίζουν τις προϋποθέσεις παραδεκτού των προσφορών, πρέπει να ακυρωθεί η διακήρυξη στο σύνολό της (πρβλ. ΣΤΕ 1135/2010, ΕΑ 1089/2009, ΣΤΕ 2951-52/2004 επταμ. και απόφαση ΔΕΚ στην υπόθεση C-448/2001, ENV AG κ.λπ., Συλλ. 2003, σελ. I-14527, σκέψεις 92-95). Ειδικότερα, επειδή η ύπαρξη των προσβαλλόμενων όρων, που άπτονται των προϋποθέσεων παραδεκτού των κατατεθεισών προσφορών των οικονομικών φορέων, είναι πιθανό να εμπόδισαν τη συμμετοχή και άλλων οικονομικών φορέων, η Διακήρυξη θα πρέπει να ακυρωθεί στο σύνολό της, προκειμένου η ανάθεση της εν λόγω προμήθειας να επαναπροκηρυχθεί μετά από αναπροσαρμογή των επίμαχων όρων. Συνεπώς, η προσβαλλόμενη διακήρυξη του ανωτέρω διαγωνισμού πρέπει να ακυρωθεί στο σύνολό της (βλ. ενδ. και αποφάσεις ΑΕΠΠ 21/2017 σκ. 25, 22/2017 σκ. 28, 668/2018 σκ.20, 1136/2018 σκ. 27-28).

39. Επειδή, γίνεται δεκτή η εισήγηση.

40. Επειδή, κατόπιν των ανωτέρω η υπό εξέταση προσφυγή πρέπει να γίνει δεκτή.

41. Επειδή κα' ακολουθία σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 5 του άρθρου 363 του ν. 4412/2016, πρέπει να επιστραφεί στον προσφεύγοντα το παράβολο που κατέθεσε, ως αυτό αναφέρεται στη σκέψη 1 της παρούσας.

Για τους λόγους αυτούς

Δέχεται την προσφυγή.

Αριθμός απόφασης: 1019/2019

Ακυρώνει, κατά το σκεπτικό, την προσβαλλόμενη απόφαση όπως αυτή διευκρινίσθηκε.

Διατάσσει την επιστροφή του παραβόλου.

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στις 06.09.2019 και εκδόθηκε στις 9 Σεπτεμβρίου 2019 στον Άγιο Ιωάννη Ρέντη.

Η Πρόεδρος

Η Γραμματέας

Χρυσάνθη Χαραλαμποπούλου

Ηλέκτρα Νικολακοπούλου